

Utorak, 26. avgust 2008. godine

Svedok Sava Mirković

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14.21 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobar dan svima. Gospodine sekretare, molim vas, najavite predmet.

sekretar: Dobar dan, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i drugih.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Gospodine Waespi, da li ste spremni da nastavite svoje glavno ispitivanje? Gospodine Mirkoviću, želeo bih da vas podsetim da svečana izjava koju ste dali juče, da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine, još uvek vas obavezuje. Samo da vam bude jasno, Gospodine Waespi, izvolite.

TUŽILAC WAESPI: Hvala, gospodine predsedavajući. Potrebno mi je 10 do 15 minuta da završim svoje glavno ispitivanje.

svedok: Sava Mirković

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC WAESPI – NASTAVAK

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Dobar dan, gospodine Mirkoviću.

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Dobar dan svima.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Juče smo završili tako što ste sudijama rekli zašto je vaša porodica otišla 4. avgusta 1995. godine. Da li možete da nam kažete da li je za vas bila teška odluka da odete?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Nije samo za mene, nego za sve ljude koji izgube sve što se sticalo vjekovima i morali su izgubiti u jednom danu. Kada smo krenuli od kuće nismo znali gdje krećemo i gdje ćemo doći. I to se, u stvari, i ustanovilo kasnije kad smo došli negdje u Srbiju tamo. Od tada pa do dan danas mi lutamo svijetom. Znači, izgubili smo sve svoje. Nismo uspjeli nikada nadoknaditi ono što smo nekada imali. Za mlađe ljude koji bi htjeli da rade, nisu imali zaposlenje, za starije ljude, nisu imali penziju. A doći do krova nad glavom, što je nešto osnovno za čovjeka, to je bilo vrlo teško.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: U svojoj izjavi koja je sada uvrštena u spis, rekli ste da ste čuli gospodina Tuđmana preko radija. Da li možete ukratko da nam ponovite šta se sećate da je on tada rekao?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da, rekao je ... ja sam to slušao na radiju. To je bio *Radio Zagreb* ... rekao je: poziva srpsko pučanstvo da se ne plaše ništa, da će im se poštено suditi. Tako nekim riječima. To je bilo ponavljanje čitavog dana dok smo tu bili. Znači, dok ... Narod, normalno, nije vjerovao u tako, ovaj, pošteno suđenje i opstanak svoj tamo na tim terenima.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Kažete da niste verovali u ono što je gospodin Tuđman govorio?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: A zašto niste?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ja sam bio spomenuo, recimo ... vi vjerovatno znate u istoriji šta se dešavalo tamo tokom Drugog svjetskog rata... šta se dešavalo pravoslavnom življu na tim prostorima. A i posle toga što sam vam rek'o šta se desilo u Miljevcima, šta se desilo u Medačkom džepu, šta se desilo u zapadnoj Slavoniji. I onda na osnovu čega da čovjek može ostati i mirno čekati tu vojsku koja bi došla. Jer znamo, svi oni koji su čekali da nisu dobro prošli, a što se i dokazalo. Moja pokojna majka, ona je ostala i prvih dana kada su vojnici nailazili oni su joj govorili – niko vam ništa neće ... neće vam smetati, slobodno hranite stoku da ne bi krepala i tako – dok je nakon osam dana naišao neko kome to nije odgovaralo i uradio je to što je uradio.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Kako se zvala vaša majka?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Đurđija Mirković, djevojačko Ivakić.
Rođena 1925. godine.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: A šta tačno znate da se njoj dogodilo?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Kada smo došli u Srbiju pokušavao sam da pozovem telefonom neke prijatelje u Splitu koji su živili tokom rata tamo. Tada je nemoguće bilo uspostaviti neku vezu ali smo ipak došli do nekog telefona i stupio sam u kontakt sa pokojnim Dušanom Mirkovićem koji je ... umro je već godinu i po dana, mislim. I pitao sam ga. On mi je samo rek'o ... kaže: "Ja sam došao gore kod tvoje kuće. Ona je ubijena. Polivena je nečim crnim i zapaljena je." To su bila prva saznanja o tome. Kaže: "Ja sam rekao Jovi Mirkoviću i Miji Laziću koji su se nalazili u zatvoru u Lori, kad odu kući da pokopaju njezine ostatke." Tada kada je Jovo došao iz zatvora i Smilja, koja je njegova supruga i ja sam s njima stupio u kontakt i našao ih u Banatskom novom selu, gdje su dali oni svoju izjavu vašim istražiocima. I ona mi je ispričala sve što se desilo i kako se desilo. Ako vi želite, ja vam sada mogu ispričati sve što je ona meni tada rekla 1995. godine.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Da, a pre nego što to uradite...

TUŽILAC WAESPI: Gospodine predsedavajući, dve osobe koje je svedok spomenuo, Jovo i Smilja Mirković, takođe su dali izjave svedoka MKSJ-u i primljene su u spis kao izjave po Pravilu 92. Izjava Jove Mirkovića je dokazni predmet Tužilaštva P628, a izjava Smilje Mirković je dokazni predmet Tužilaštva P629.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, da, ako možete da se setite, recite nam što su vam tom prilikom rekli o smrti vaše majke?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da, ne da se mogu prisjetiti, nego se sjećam svega tačno, jer to je nešto što se ne može zaboraviti. Ona je rekla da su one tih dana bile normalno kod kuće, da su hranile stoku koja je ostala pošto je narod napustio selo. Do tog datuma, ja mislim da je bio po njezinoj priči 12. osmoga, ujutru u 9.00 sati su bile ispred moje kuće, u dvorištu moje kuće, kada su naišla dva vojnika. Nisu išli putom normalnim, nego su išli stranputicom, preko livada, bašta, preskakali preko zidova i jednostavno je jedan od njih počeo da puca. I pucao je možda sa daljine od nekih 10 metara, po njezinoj priči... što je ona meni ispričala. Moja majka je odmah pala, ova žena je toliko uplašila se i pala je preko nje. Ona se onesvjestila odma'. I kaže, nakon izvesnog vremena kad se osvjestila, nju nisu bili pogodili ili vjerovatno nisu htjeli. Ona je vid'la da je moja majka mrtva, da leži ispod nje. Ona je tada otišla da obavijesti jednog komšiju koji se još u našem zaseoku nalazio, negdje oko 300, 350 metara od naše kuće, da mu kaže šta se desilo sa mojom majkom i onda su oni napustili zaseok Mirkovići i otišli u Podinarje gdje se nalazilo oko 25 do 30 ljudi koji su se sklonili bili tam, pošto su računali da tamo još niko neće doći od Hrvatske vojske. Što se tiče Jove Mirkovića, on kad je došao iz zatvora, to mi je rek'o, da je bio otprilike 21., 22. osmoga, on mi je rekao: "Došli smo tamo, ja i Mijo Lazić i moj sin Dušan", znači, to pričam priču od Jove Mirkovića koji je radio u Poreču ... "Ušli smo u tvoju kuću, još nije bilo sve opljačkano. Našli smo dva čebeta i stavili smo u čebad samo ono malo kostiju što je ostalo, pošto nije cijelo tijelo bilo, pošto je bilo zapaljeno i vjerovatno i životinje su razvukle. I to su pokopali nekih 50 metara od moje kuće u jednoj bašti pored bunara.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Hvala, gospodine Mirkoviću. Da li znate da li su se ljudi vratili u zaseok Mirkovići?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Da li sada iko živi u Mirkovićima?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Niko ne živi.

TUŽILAC WAESPI: Hvala, gospodine predsedavajući. Nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Waespi. Gospodine Mišetiću, vi ćete prvi unakrsno ispitivati svedoka?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mirkoviću, sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Mišetić. On je zastupnik gospodina Gotovine.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIŠETIĆ

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobar dan, gospodine Mirkoviću.

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Dobar dan i vama.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, dozvoli te mi da počнем sa pitanjima o vašem putovanju uveče 4. avgusta, o vašem bekstvu iz vašeg

sela Mirkovići. Da li je bilo ikakvih fizičkih prepreka te večeri 4. avgusta koje bi vas sprečavale da odete prema Bosni?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Prepreka nije bilo nikakvih, bar tada na putu kada smo mi krenuli. Mi smo krenuli uveče oko ... oko 9 i po, 21.30. Prepreka nije bilo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Mislim da možda niste dobro shvatili moje pitanje. Da li ste fizički imali bilo kakva oboljenja koja su vas sprečavala da putujete 4. avgusta uveče?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste dobro videli?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Kako mislite? Normalno vidim. I tada sam video i sada vidim.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: S vašim nogama je bilo sve u redu, s vašim leđima je bilo sve u redu?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Fala Bogu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sledeće pitanje koje imam za vas odnosi se na vašu izjavu svedoka u kojoj stoji da je ime vašeg oca Đurađ. Da li je to zvanično ime za nekog koga zovu Đura?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Đurađ mu je ime.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li je bio poznat pod imenom Đuro?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da, jeste.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim vas, gospodine sekretare, da nam pokažete dokument koji nosi oznaku 1D44-0192.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, ovo su dodatne informacije koje je Tužilaštvo pripremilo nakon što ste razgovarali sa gospodinom Waespijem kada ste stigli u Hag. Tu su sadržane dopunske informacije koje razjašnjavaju delove vaše izjave svedoka.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim da se okrene sledeća stranica.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, da li je ovo vaš potpis na drugoj stranici?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da. Da, gospodine.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ove dodatne informacije tačno odražavaju ono što ste rekli Tužilaštvu?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da. Sve sam rek'o ono što je istina.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I gospodine Mirkoviću...

SUDIJA ORIE: Gospodine... gospodine Mišetiću, vidim da je ovo tekst na engleskom jeziku pa bih želeo da proverim na koji način je svedok mogao da pregleda tekst koji sada vidimo ovde na engleskom jeziku?

TUŽILAC WAESPI: Praksa je da pročitamo te beleške svedoku na engleskom i ispravimo sve što svedok kaže, i kada je to kompletirano, dajemo svedoku da potpiše.

SUDIJA ORIE: Čitate svedocima na engleskom jeziku?

TUŽILAC WAESPI: Da. Ali imamo prevodioca koji prevodi ...

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*) ... znači, usmeno je prevedeno ono što mu čitate?

TUŽILAC WAESPI: Da.

SUDIJA ORIE: I onda svedok potpiše na osnovu onoga što je čuo od prevodioca?

TUŽILAC WAESPI: Tako je.

SUDIJA ORIE: Hvala na tim informacijama. Molim vas, nastavite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ako bih vam sada postavio ista pitanja koja vam je postavio gospodin Waespi i kada bismo sada pripremali dodatne informacije, da li bi danas vaši odgovori bili isti kao odgovori koje ste dali gospodinu Waespiju pre nekoliko dana?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da. Samo isti mogu da budu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ponudio bih u spis ovaj dopunski list sa informacijama kao dodatak izjavi svedoka po Pravilu 92ter.

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. S obzirom na stavove strana... Pretresno veće će vrlo verovatno zauzeti stav da se dokument primi u spis, ali nismo videli... ili barem ja nisam video primerak tog dokumenta, odštampani primerak. To nije ponuđeno u spis i obično pre nego što primimo po Pravilu 92ter želeli bismo da pročitamo celu izjavu radije nego da samo bacimo letimičan pogled na to.

TUŽILAC WAESPI: Imam nekoliko primeraka.

SUDIJA ORIE: U redu, ako nam ih date i ako možemo da nastavimo imajući u vidu da strane imaju slične pozicije po ovom pitanju, Pretresno veće će da primi u spis dokument.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da li bismo mogli da dobijemo broj označen za identifikaciju, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će postati dokazni predmet Odbrane broj D327 označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Važno je da Pretresno veće dobije primerke ovoga pošto želim da postavljam pitanja.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U drugom paragrafu ovog lista sa dopunskim informacijama, vi kažete da kada ste dali vašu izjavu svedoku Tužilaštvo 9. marta 2007. godine, da ste sedeli zajedno sa Smiljom i Jovom. Da li je to tačno?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da. Sjedili smo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A kada su Jovo i Smiljana Mirković davali svoje izjave istražiteljima iz kancelarije Tužilaštva, vi ste takođe bili prisutni u sobi. Da li je to tačno?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam na koje vrijeme mislite, oni su, istražitelji još jednom dolazili tamo kod njih u Banatsko novo selo. Dva puta su dolazili. Ja tog puta nisam bio tamo. Ja sam samo tada bio, 9. trećega.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Znači, kada su Jovo i Smiljana Mirković davali svoje izjave 9. marta 2007. godine, vi ste bili prisutni u sobi. Da li je to tačno?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U vašem listu sa dodatnim informacijama kažete: "Iako sam pokušavao da osvežim njihovo pamćenje jer su bili stari, nisam želeo da utičem na njih ni na koji način." Dakle, da li možete da kažete Pretresnom veću tačno u kom delu svedočenja ste pomagali Jovi i Smiljani tako što ste pokušali da im osvežite pamćenje?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: To nije bilo ništa posebno ... osvježavanje sjećanja. Oni su počeli to da pričaju s brda s dola, nepovezano. A ja sam im onda rekao: "Sjećate li se šta ste meni pričali 1995. godine? Da li je to bilo tako i tako?" Onda su oni rekli: "Da, tako je." Nije bilo nikakvo posebno osvježavanje sjećanja, jer oni, ovaj, oni se toga svega mogu sjetiti, ali teško da se sjete više. Jer to je vremena toliko prošlo i to su stariji ljudi, već i bolesni i možemo reći i izgubljeni pomalo, zato što teškim životom žive, i tako. Izgubili su sve svoje. Nisu... nisu spremni za neko, ovaj, baš dobro sjećanje.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, ako sam vas dobro shvatio, u određenim trenucima vi biste im rekli: "Zar se ne sećate da ste mi rekli to?" A onda bi oni jednostavno rekli: "Da." Da li je tako bilo?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da, tako. Ništa drugo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li se sećate konkretno koliko puta ste im rekli: "Da li se sećate da ste mi ispričali to i to?" na šta bi oni odgovorili: "Da"?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu tačno da se sjetim da li dva, tri puta sam im rekao. Ništa posebno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li se sećate o kojoj temi je bilo reči kada ste im govorili: "Da li se sećate da ste mi ispričali to i to?" na šta bi oni odgovorili: "Da"?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, mislim da sam Jovi bio rekao kada je on počeo pričati istražiteljima o tome ... počeo je pričati ... umjesto da priča o tome što se desilo tu i kako je pokopao ostatke od moje majke, on je onda počeo pričati: "Znate, oni su mene gonjali i oni su mene tukli i oni su mene vodili ..." Ja njemu kažem: "Sačekaj malo Jovo. Ispričaj ljudima to zašto su oni došli sada. Pa onda posle toga im ispričaj i to drugo." Ili, recimo, Smilja, ona je rekla kao: "Njih dvojica su došli. Bili su u uniformama ta dva vojnika i jedan je počeo pucati i ja sam ... ja sam pala preko Duke. Poslje toga ja sam ustala." Ja kažem: "Kako ustala? Ti si rekla da si se onesvjestila", jer ona je meni tako rekla da ona je ... znači, kad je pala, ona više ništa nije znala. Ona kaže: "Da, tako je bilo." Mislim, ništa nije ... ništa to posebno nije bilo ... govora o tome. Da, jer onda ispada ... ispada da kao ona je ležala na njoj i gledala da oni odlaze ili ne znam što, razumjete? Ali, ona je na početku rekla, tada, 1995. godine, kad je došla ona ... to je bilo ... došli su nekim autobusima tada iz Knina, iz ... ja mislim, bili su smješteni u srednjoškolskom centru tamo kao... ne znam kako su bili tretirati, nije ni bitno. Ovaj, i ona je meni tada to sve pričala. Tada je bilo još svježije pamćenje i sve. A poslije toliko godina već je to počelo se zaboravljati, zato što oni imaju mnogo svojih problema i briga drugih. Ne razmišljaju o ovome o čemu sam ja razmišljao. Ali ništa bitno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li se sećate imena istražitelja koji su tada bili тамо?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, gospodin ... gospodin ... mislim da se zove Stiven. On je rekao da je iz Australije i još jedan gospodin ... ne mogu da se sjetim drugog imena. Ne mogu ... jer to nisu neka naša imena kojih bih se ja lako sjećao.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li vam je ijedan od istražitelja u bilo kom trenutku tokom razgovora sa Smiljanom i Jovom rekao da ne bi trebalo da im pomažete da osveže svoje pamćenje?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Oni su rekli: "Nema potrebe da im govorиш. Oni neka kažu to što znaju" i tako su na kraju i nastavili. To što su znali, oni su i ispričali.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U kom trenutku razgovora su vam istražitelji rekli da nema potrebe da im bilo šta govorite?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Odmah, na samom početku dok sam ja pokušao da im skrenem pažnju na to kako su oni bili ranije to ispričali. Odmah na samom početku razgovora.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Dozvolite mi da pređem na jednu drugu temu. Gospodine Mirkoviću, u vašoj izjavi iz 2007. godine u prvom paragrafu kažete: "Mislio sam da je možda došlo do napada od strane Hrvatske vojske a da nas srpski vojnici branite."

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Zašto ste mislili da će vas srpski vojnici braniti?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Kako ... ne razumjem, gospodine. Da li mi sada trebamo pričati o tome ili o smrti moje majke? Ne razumjem da li se vraćamo na ovaj napad ili na smrt moje majke. Ali da treba narod ... treba li narod koji je napadnut, treba li neko da ga brani?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A gde su oni bili kada su vas branili, sa kojih položaja?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine, ja ne znam koje su pozicije zato što niko nije ni branio, pa zato ... vidite, zato smo i ovdje što niko nije branio.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ujutro, 4. avgusta u 4.55 časova, šta ste vi mislili, gde se srpski vojnici nalaze? Šta mislite, gde su se oni nalazili tog jutra, 4. avgusta, na kojim položajima?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam gospodine gdje su se nalazili. To možete pitati nekoga ko je zadužen bio za vojsku. Ja to nisam znao. Jer ja sam ovdje došao da svjedočim po jednom pitanju, a vi me pitate drugo. Mislim, ja nisam nikakav strateg da bih to objašnjavao. Ja ne znam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mirkoviću, iz vaša dva poslednja odgovora izgleda da malo toga znate, ako uopšte i znate, o vojnim pitanjima. Međutim, gospodin Mišetić, budući da ste vi rekli da ste očekivali da vas neko brani, ima pravo da vam postavi takva pitanja, to ni na koji način ne menja suštinu vašeg svedočenja u odnosu na ono što vi smatrate da je važno pitanje, naročito vama, što je sasvim razumljivo. Međutim, gospodin Mišetić ima pravo da vam postavi ova pitanja i u onoj meri u kojoj vi o tome nešto znate, molio bih vas da nam odgovorite. Ukoliko ništa o tome ne znate, jednostavno možete da kažete da ništa o tome ne znate. Gospodine Mišetiću, molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

SVEDOK MIRKOVIĆ: Ne, ne mogu reći da ništa ne znam, zato što se znalo da na jednoj strani se nalazila srpska vojska Republike Srpske Krajine, a na drugoj strani se nalazila vojska Republike Hrvatske. Znači, ja toliko znam da smo ... oni koji su granatirali nas, mi smo od tih otisli i pobegli da se sklonimo dalje. Mislili smo negdje za Bosnu ili za Srbiju, ne znam gdje i došli smo do toga pravca. To je što znam. Ali gdje su bili, ja to ne znam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, vi ste isto tako u tom prvom paragrafu rekli: "Bili smo pod zaštitom Ujedinjenih nacija i smatralo sam da nas niko ne može da napadne." Zašto ste mislili da ne možete da budete napadnuti zbog prisustva Ujedinjenih nacija?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, zato što je to bila zona odgovornosti Ujedinjenih nacija, i odgovornosti međunarodne zajednice. Mi smo vjerovali u Ujedinjene nacije da će doći do tog ... tamo ... do nekog mirnog rješenja, da neće narod tako stradati. I bili smo čuli da su neki predstavnici Republike Srpske Krajine na nekoliko dana prije toga otišli na pregovore u Ženevu. To su, znači, vijesti koje su prenosili i *Radio Zagreb* i *Radio srpske Krajine* i *Radio Beograd* ili televizija, ne znam kako da ih nazovem više. Znači, mi kao narod smo slušali to, da su ovi otišli na pregovore - da se pregovara. Neće nas neko sada valjda napasti u pregovorima.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, u 4. paragrafu vaše izjave rekli ste da ljudi nisu mogli da idu za Bosansko Grahovo, jer je već bilo pod kontrolom Hrvatske vojske, pa su išli preko Like i Srba i dalje. Vi ste bili svesni, zar ne, 4. avgusta ujutro da je Hrvatska vojska zauzela Grahovo nedelju dana ranije?

TUŽILAC WAESPI: Imam BHS kopiju za svedoka pošto se to ne nalazi na ekranu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu ... o, izvinjavam se,

SUDIJA ORIE: Da. Mislim da je u redu da se svedoku pruži prilika da pročita deo izjave o kojoj govorite. Molim vas, nastavite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li vidite u 4. paragrafu, gospodine, da ste rekli da ljudi nisu mogli da idu za Bosansko Grahovo jer je ono već bilo zauzeto od Hrvatske vojske? Pitanje glasi: vi ste bili svesni 4. avgusta ujutro, da je nedelju dana ranije Hrvatska vojska pokrenula napad i zauzela Bosansko Grahovo. Da li je to tačno?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Znali smo, da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I bili ste svesni da je gospodin Martić izdao naređenje o opštoj mobilizaciji krajem jula 1995. godine nakon pada Grahova. Da li je to tačno?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nisam znao to uopšte.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, 4. avgusta 1995. godine vi ste bili tridesetpetogodišnjak. Da li ste ikada bili u vojsci Republike Srpske Krajine?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ja vam mogu reći, ja sam bio mobilisan normalno kao i ostali.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A kog datuma ste mobilisani?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Ne pamtim datume.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ne morate da kažete tačan datum. Mesece... možete li da nam kažete u kojim mesecima ste bili mobilisani, godine?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: To je bilo povremeno ... povremeno kad su ... znači, tamo trebao da odem.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste vi bili mobilisani kao vojnik Vojske Republike Srpske Krajine 4. avgusta 1995. godine?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Nisam, pošto sam tada bio kod kuće.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim vas da nam predočite dokument koji nosi oznaku 1D44-0194.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, ovo je dokument koji su zaplenile hrvatske vlasti nakon pada Republike Srpske Krajine iz arhiva Vojske Republike Srpske Krajine i tu se nalazi spisak mlađih oficira Vojske Republike Srpske Krajine.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Molim da se okrene stranica. Na BHS-u treba okrenuti stranicu, a u engleskoj verziji ostaćemo ovde. Časni Sude, to je dokument od 40 stranica. Mi imamo prevedenu samo prvu stranicu i relevantnu stranicu. Imam svih 40 stranica u slučaju da to ikome zatreba... mislim da smo to dostavili Tužilaštву u slučaju da žele da prođu kroz to. Ne znam da li Pretresno veće želi to da vidi, ali ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Da, što se mene tiče u redu je taj ... taj izvod.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, pod brojem 419 na spisku mlađih oficira Vojske Republike Srpske Krajine je Mirković Savo, sin Đure, rođen 1960. godine. Da li ste to vi?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam da li sam ja to, ali ja nisam Savo. Moje ime je Sava.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste vi bili oficir Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li poznajete ikoga ko se zove Savo Mirković, sin Đure a rođen je 1960 godine?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne poznam.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, zamolio bih da se ovaj dokument obeleži i uvede u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare? Slažem se, gospodine Waespi, da sam možda trebao da vam dam priliku da prvo ...

TUŽILAC WAESPI: U redu je. Nemam prigovor, časni Sude. Ali voleo bih da vidim naslovnu stranicu ovog dokumenta.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Mislim ...

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*) ... to je na mom ekranu ... nije na našim ... original naslovne stranice. Međutim, gospodine Mišetiću, naslovna stranica ne pruža nikakve informacije o datumu ovog dokumenta.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Shvatam to, časni Sude. Ali dokument je takav kakav je.

SUDIJA ORIE: U redu. Da, dakle, ne možete da nam pružite neke dodatne informacije?

ADVOKAT MIŠETIĆ: (*preklapanje govornika*) ...

SUDIJA ORIE: Ne. Da li nam možete dati neke druge detalje o ovom dokumentu koji bi nam pomogli da shvatimo o čemu se radi, zapravo?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Mogu vam reći izvor ... datum kada je uzet, mesto na kom je zaplenjen ...

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*) ... naravno, posle ... posle ... u prvim danima avgusta 1995. godine, prepostavljam da to nije bilo pronađeno pre *Operacije Oluja*?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tačno, tačno. Tako je.

SUDIJA ORIE: Da. I gospodine Waespi, prepostavljam ako je to zaplenila hrvatska vlast, logično je da se очekuje da to nije bilo u njihovim rukama pre *Operacije Oluja*?

TUŽILAC WAESPI: Da. Dokument kaže ono što kaže. Ono malo što smo videli, svedok je rekao što je imao da kaže o svom imenu.

SUDIJA ORIE: Tako je.

TUŽILAC WAESPI: Nemamo nikakav prigovor na sam dokument.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će postati dokazni predmet Odbrane broj D721.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D721 primljen je u spis. Međutim, to je naslovna stranica i stranica na kojoj je broj 419. Međutim, na brzinu sam pregledao i jednu drugu stranicu koja izgleda nije sasvim ista kao naslovna stranica ... da li postoje ovde i druge stranice koje ne daju samo imena, ali mislim da sam na brzinu video nešto. Možda sam video poslednju stranicu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da. Mislim da smo jednostavno dodali ... mi smo preveli naslovnu stranicu, stranicu koja je relevantna za ovog svedoka i poslednju stranicu ovog dokumenta.

SUDIJA ORIE: Da, sećam se da sam video neku drugu stranicu. Dakle, to je sada dokument od tri stranice. I ako bismo mogli da vidimo poslednju stranicu. Da li je ovo poslednja stranica?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, to je poslednja stranica, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, postavio sam vam nekoliko pitanja o vašem zdravstvenom stanju. Vi ste bili zdrav muškarac od 35 godina 4. avgusta 1995. godine. Kako to da niste bili mobilisani u Vojsku Republike Srpske Krajine pre *Operacije Oluja*?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine, nisu svi ljudi mobilisani.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ponavljam, kako to da vi niste mobilisani? Da li ste dobili poziv za mobilizaciju?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam vama rekao da sam bio povremeno mobilisan. A tada nisam bio mobilisan, bio sam kod kuće. Gospodi sam i objasnio da smo ... koliko smo vjerovali u opstanak naš na tim terenima i koliko smo vjerovali u Ujedinjene nacije, da smo spremali svadbu za mojega komšiju, razapeli šatore, postavili stolove i spremali svadbu za 100 ljudi.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Od 28. jula do 4. avgusta 1995. godine, da li ste primili poziv za mobilizaciju?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se. Mislim da nisam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U odnosu na poziv predsednika Tuđmana, o tome se govori u vašoj izjavi i vi ste to ponovili danas, očigledno jedna od stvari koju ste vi istakli iz njegove izjave bila je činjenica da je predsednik Tuđman rekao da će ljudi imati pravedno suđenje. Da li ste 4. avgusta bili svesni da bi vam hrvatske vlasti mogle suditi za izdaju?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ja o tome nisam razmišljao uopšte, jer nisam očekivao nikakav sud od nikoga. Zašto bi mi neko sudio? Ja nisam nikakav zločin nikome napravio, nego je meni zločin napravljen.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pitam vas, gospodine, bili ste... postavljena su vam neka pitanja oko vaše odluke da odete 4. avgusta i s obzirom da ste bili pripadnik Vojske Republike Srpske Krajine, vi ste bili svesni, zar ne, da će hrvatske vlasti to smatrati izdajom? Da li je to tačno?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ništa nisam znao, ko će smatrati za izdaju a ko za ne izdaju. O tom nisam razmišljao uopšte. Moja majka nije bila vojnik a vidite šta se desilo sa njome. Da li je neko za nju rek'o da je ona nekoga izdala?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, da li ste u to vreme bili svesni da bi vam hrvatske vlasti mogle suditi za bilo šta?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nema zašto da meni neko sudi.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim vas da nam predočite dokument koji nosi oznaku 1D44-0188.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, ovo što vam pokazujem je satelitski snimak sela Polača. U vašem dopunskom listu sa informacijama vi ste opisali činjenicu da Polača obuhvata nekoliko zaseoka. To se nalazi u 4. paragrafu vašeg dopunskog lista sa informacijama. Imamo zaokruženo mnogo zaseoka u Polači i kao što možete da vidite na karti, da li je vaše selo Mirkovići na lokaciji gde su Mirkovići?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ako pogledate, tamo se nalaze dva povelika objekta. Na desnoj strani smo obeležili Veliku Polaču a na levoj strani Malu Polaču. Da li ste upoznati sa terminima Velika i Mala Polača?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam to već juče objasnio, Polača ... i Velika i Mala Polača i svi ovi zaseoci koje smo videli juče na mapi, znači, to je sve jedna cjelina Polače. To je veliko jedno prostranstvo, znači, koje se proteže na putu koji ide od Knina prema Splitu. Proteže se od Biskupije i gore se proteže do Kijeva, proteže se do Dinare i proteže se do Kozjaka. Znači, na te četiri strane. Znači, mnogo veliko selo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li vidite na desnoj strani područje koje je označeno kao Sivo Brdo?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li prepoznajete to kao lokaciju koja je poznata kao Sivo Brdo?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: To je isto jedan... jedan veći dio koji zovu Sivim Brdima ... Siva Brda zovu. Znači, po nečemu ... ovo ne bi trebalo ... ne bi trebalo biti ispod Lazića, Sivo Brdo. Znači, vi ste pokazali ovdje ... ovdje su Lazići a vi ste pokazali ovdje Sivo Brdo. Znači, to ostaje iza Lazića. A Siva Brda bi trebala da budu poviše Lazića, Mirkovića i Čimbura. To se zove ... to područje ... taj planinski ... brdska taj masiv naziva se Siva Brda.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, da li mogu da zamolim sudskog poslužitelja da obeleži na karti ono što je on zapravo video kao Sivo Brdo?

SUDIJA ORIE: Da, gospodine Mišetiću. U isto vreme, moramo biti veoma oprezni, jer mesta su prvenstveno identifikovana onako kako ste ih vi označili na karti i pretpostavljam da ste to uradili najbolje što ste znali. Istovremeno, kao što proizlazi iz svedokovog odgovora, on može da locira stvari uopšteno, ali da li je to u srednjoj Francuskoj ili u području za koje vi kažete da jeste, to je naravno, bez temeljnog proučavanja detalja jedne takve karte, prilično riskantna vežba. Nadam se da ste svesni toga?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da li je pitanje da li je to, u stvari, područje Polače?

SUDIJA ORIE: Koliko razumem, za vas je to to područje. Ali pitati svedoka da kaže gde je ovo, ovo i ovo i to i to, da onda, naravno svedok nije našao na karti kao što ste vi uradili. On to vidi i da li je to, da ponovim, u srednjoj Francuskoj ili usred Nemačke ili mesto znači koje kažete da jeste, što sam prilično sklon da prihvatom, zahteva nešto što ne bih očekivao da je svedok u mogućnosti da odmah uradi.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da li mogu da postavim još nekoliko pitanja?

SUDIJA ORIE: Samo hoću da vidite šta vam govorim. Da li da zatražite neke detalje ili, na primer, zumirate Mirkoviće i vidite da li prepoznaće oblik puteva, a zatim (*preklapanje govornika*) ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: To je ono što sam htio da pitam, da li je prepoznaće put koji polazi od gornjeg levog ugla i ide prema sredini stranice, a zatim ide nazad do desne strane i zatim se vraća dole.

SUDIJA ORIE: Da. Ali onda, naravno ovaj put ćete naći da je u... možemo li prvo da zumiramo i da vidimo sa kakvom preciznošću možemo pogledati Mirkoviće i da vidimo da li svedok prepoznaće po ovom obliku položaj kuće, barem jednu tačku na ovoj karti, tako da imamo bolji oslonac...

ADVOKAT MIŠETIĆ: To je u redu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Za ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: (*preklapanje govornika*)...

SUDIJA ORIE: Mi ćemo morati da probamo i saznamo da li je ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da li možemo da uvećamo malo više?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, da li ste u stanju, gledajući ovu kartu, da kažete da li su ovo, u stvari, Mirkovići?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Meni nije jasna, u stvari, ova mapa. Nije mi jasna. Recite mi, ova prava linija da li je to cesta koja vodi od Knina ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ne...

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: ...prema Splitu...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ne...

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: ...ili je ova druga?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ne, plava linija je, zapravo, nešto što smo mi dodali... možete to da zanemarite. To samo pokazuje Veliku Polaču. Put o kome vi govorite, mislim, ako mogu da vas orijentisem, put Knin – Split je levo, taj put ide od sredine leve strane u levom uglu ...

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Bijela crta, je l' tako?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: ...prema vrhu stranice.

SUDIJA ORIE: Možemo li da pitamo svedoka, možda uz pomoć poslužitelja ili korišćenjem cursora da nam kaže šta on misli gde se nalazi put koji je upravo pomenuo. Dakle, ne da obeleži za sada, samo da ... možda da vi navedete svedoka, gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, da li prepoznajete ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ovo je suviše povećano, nisam siguran da će moći da prepozna...

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*)... možete da smanjite, da vratite...

ADVOKAT MIŠETIĆ: (*preklapanje govornika*)

SUDIJA ORIE: Da, možemo da povećamo i smanjimo kao ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću ...

SUDIJA ORIE: Da, mišlim da bi trebalo da ostavimo i.., da ostavimo kao...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Zato što je to veće područje (*preklapanje govornika*)...

SUDIJA ORIE: Da li možemo da vidimo celo... da, tu fotografiju.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li vidite put Knin – Drniš ili put Knin – Split?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne razumjem to Knin – Drniš. Gdje je Knin – Drniš? Mi vidimo sada cestu koja povezuje Knin i Split. Znači, sada idemo ... sada idemo preko Polače, znači, idemo od zaseoka Maglovi, to je centar Polače, idemo dalje...

SUDIJA ORIE: Samo trenutak, molim vas. Možda ne bi trebalo shvatiti . . . kao dokaz uzet sa karte, nego kao dokaz onoga što svedok očigledno prepoznaće na ovoj karti, i zamoliti ga da markerom obeleži gde na ovoj karti možemo to da nađemo.

ADVOKAT MIŠETIĆ: To je u redu. Put Knin – Split.

SUDIJA ORIE: Da, put Knin – Split i moramo uvek da se setimo da Odbrana koristi plavu boju.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Molim da se svedoku da plavi marker. Da li može da obeleži na ovoj karti gde prepoznaće ili vidi da se nalazi put Knin – Split?

SVEDOK MIRKOVIĆ: Mogu li odmah da počnem?

SUDIJA ORIE: Da, molim vas da to uradite na ekranu i onda će se to pojaviti.

SVEDOK MIRKOVIĆ: Znači, to je cesta koja ide Knin – Split i to je skretanje desno za zaseok Mirkovići. To je zaseok Mirkovići.

SUDIJA ORIE: A da li možete da nam kažete u kom pravcu se nalazi Knin, a u kom Split? I stavite slovo K na kraju linije koja vodi u pravcu Knina, a za Split to bi bilo...

SVEDOK MIRKOVIĆ: Knin je u ovom pravcu, a Split je u ovom pravcu.

SUDIJA ORIE: Samo pokušavam da proverim u kojoj meri sam dobro shvatio ovo što se nalazi na ekranu, gospodine Mišetiću. Da li mogu da prepostavim da ćete imati još oznaka?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, samo još jednu.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, da li možete, molim vas, da zaokružite područje koje se zove Sivo Brdo?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ja mogu zaokružiti ali to je šire područje, širi pojam Sivih Brda. Ja ću vam sada pokazati. Znači, to bi po meni bilo, po mome znanju što su mi stariji raniye govorili, to su bila Siva Brda.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Za zapisnik: svedok je nacrtao polukrug na desnoj strani stranice i time je obeležio Siva Brda.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, na osnovu onoga što vi znate, ako bi se neko nalazio na Sivim Brdu i ako bi želeo da ode u Knin, da li bi trebalo da ide putem Knin – Split i da prođe kroz Mirkoviće?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Molim vas, možete li mi ponoviti to? Kako neko da se nalazi na Sivom Brdu?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hipotetički govoreći, ako se ja nalazim u kolima i da sam otišao na Sivo Brdo i da onda odlučim da, zapravo, želim da nastavim putem do Knina, kojim putem moram da idem da bih došao u Knin?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Tamo nije neka cesta bila, znači bio je put gdje su mogli samo neki traktori, recimo, da idu a ne neko obično malo vozilo, luksuzno vozilo. A moglo se proći ... moglo se proći na Laziće, na Mirkoviće, na Bukve. Znači, ovdje ne vidim Bukve. To je jedan mali zaseok Bukve ... Bukve, Todorovići, Vranići. Znači, tu su ljudi pravili puteve gdje bi išli sjeći šumu i prolaze tamo sa stokom.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, mogu li da postavim jedno pitanje? Čuo sam nekoliko puta na engleskom prevodu da se izgovara Siva Brda a ne Sivo Brdo. Da li je to jednina ili množina ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Sivo Brdo je jedno a Siva Brda su planinski lanac, dakle, to bi bilo (*preklapanje govornika*) ...

SUDIJA ORIE: Da. Pokušavam da razumem. Primetio sam to i primetio sam tu razliku, a isto tako primetio sam da razlike nema ako pogledamo, na primer, 24. stranicu, u redovima 22 i 23, tu se govori u množini, a onda se pojavljuje Sivo Brdo, što je, očigledno, jednina.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tako je.

SUDIJA ORIE: A u govoru se kaže...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Siva Brda.

SUDIJA ORIE: Siva Brda, dakle to možda objašnjava neku zabunu koja je nastala i neke korekcije.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tako je.

SUDIJA ORIE: Da, sad je jasno.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala. Ako bismo mogli ovo da ostavimo na ekranu za trenutak.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li je postojala, i ja ću koristiti reč na BHS-u, a reč na engleskom je malo teže prevesti, mislim, zadruga što se spisuje kao Z-A-D-R-U-G-A, a na engleskom najbliže i najbolja fraza je *cooperative hall*, dakle, da li je zadruga postojala u Maloj Polači, a da ste vi znali za to? Da li znate gde se nalazila zadruga u Maloj Polači?

SVEDOK MIRKOVIĆ – OGOVOR: Da. Nalazila se na nekoliko lokacija. Tu su bile trgovine, znači. To su trgovine bile.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste znali za zadrugu u Maglovima?

SVEDOK MIRKOVIĆ – OGOVOR: Ne, to nije u Maglovima zadruga, nego je, znači, u samom centru tamo gdje je bio spomenik, gdje je Dom kulture bio. Znači, baš između dva zaseoka Maglova i Milivojevići.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li bi to bilo između ...

SVEDOK MIRKOVIĆ – OGOVOR: Znači, ovdje gdje ste ... gdje ste vi napisali Maglovi, ovaj put koji prolazi prema Kninu, znači, na lijevoj strani, tako gdje piše Maglovi, to su Maglovi a na desnoj, znači, gledajući prema Kninu, to su Milivojevići.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Znači, ta zadruga, ona se nalazila na desnoj strani puta, u Milivojevićima?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ja vam kažem, između zaseoka Milivojevići i Maglovi. Znači, ne možemo reći ni da je na jednoj strani ni na drugoj. Tako je postavljena bila.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste bili upoznati sa sastankom koji je održan u zgradi zadruge u tom području 4. avgusta na kom su prisustvovali predstavnici zaseoka Polače i predstavnici civilne odbrane Republike Srpske Krajine?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Prvi put čujem za tako nešto.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kažete u jednoj od vaših izjava – dozvolite mi da to pronađem – u 6. paragrafu vaše izjave iz 2007. godine piše: "Nije nam rečeno da idemo, ali su mi prijatelji kasnije rekli da su u sela oko Knina dolazili timovi ljudi koji su stanovništву govorili da se pakuje i evakuiše." Možete li da nam objasnite od koga ste to čuli i šta ste čuli?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Kada smo došli u Srbiju, neko je došao nakon tri dana, neko nakon pet, neko nakon 20 dana, znači, to je teško putovanje bilo. I tada, srećući se sa ljudima, tada, da li nakon mjesec dana ili nakon pola godine, i pričamo kako se gdje desilo, kako su krenuli, kako ... ko im je rek'o. I sad ne mogu da se sjetim ko je to rek'o ... recimo, znam sigurno da je u području tamo Orlića, Markovca išla neka ekipa koja je – meni je tako rečeno bilo, znači, ja nisam čuo to – da se vrši evakuacija stanovništva i da narod odlazi. A ja kažem da smo mi bili kod kuće, da nam niko ništa nije rekao, nismo ništa znali, samo smo vidili da narod od Otišića, od Cetine cilja na Vrlike, znači da prolazi ovom cestom koju ste vi označili. Znači, mi iz našeg zaseoka vidimo to, to je 400 metara ... 400 metara putom a 200 metara, 250 zračne linije.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, morao bih nešto da razjasnim, jer mislim da je svedok u odgovoru pomenuo selo Maglovi a to se ne nalazi u transkriptu, pa bih želeo da se on nadoveže na to.

SUDIJA ORIE: Da, uradite to, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U svom poslednjem odgovoru rekli ste da su vam ljudi nešto rekli da se nešto događalo u selu Maglovi. Molim vas, da li možete da to razjasnite pošto se ne nalazi u transkriptu?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne razumjem šta se dešavalо u Maglovima. Da sam ja to rekao?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Mislim da ste rekli da ste čuli da su ljudi bili u Maglovi i da su rekli nešto ...

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, nisam to rekao. Učinilo vam se. Tako ste vi čuli.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, želeo bih da ponudim ovaj dokument u spis. Ovo je jedna stranica iza ovog, koju ne želim da ponudim u spis nakon odgovora svedoka, tako da nudim samo dokument koji je označen.

SUDIJA ORIE: Da. Pre nego što to uradimo, svedok je nekoliko puta spomenuo Milivojević.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Da li možemo da zamolimo svedoka da obeleži slovom M Milivojević na ovoj karti?

SVEDOK MIRKOVIĆ : (*svedok obeležava*)

SUDIJA ORIE: Da li treba da shvatim da se Milivojevići nalaze u istom području iako sa druge strane puta u odnosu na Maglove?

SVEDOK MIRKOVIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na odgovoru. I... da. Evo, to je sada, barem meni, jasno.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Nemamo prigovor, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Karta od jedne stranice koju je označio svedok dobiće broj, gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D722.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D722 primljen je u spis.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, da li ste u bilo kom trenutku čuli za sastanak u zadruzi u Milivojevićima kojom prilikom je civilna zaštita rekla vođama iz zaseoka da evakuiš civilno stanovništvo?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nikada nisam ... To sam prvi put od vas danas čuo. Jer taj bi narod tamo volio da im je neko: "E, trebate ići", "Odlazite" ili biće ovako ili onako. Ali niko nije ništa znao. Ja bar nisam. Prvi put čujem to od vas danas ovdje.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U vašoj izjavi, kao što sam već ranije pomenuo, rekli ste da ljudi nisu mogli ići kroz Grahovo, već su umesto toga išli preko Like u Srb i dalje. Zašto su ljudi hteli da idu u Grahovo?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam pričao o tome iz razloga toga – znači, kojim smo putom išli, jer put, ako se ide prema Bosni, svi su išli iz Knina prema Grahovu, da se ide za Grahovo, Drvar, Petrovac i Banja Luku, a nikada se nije išlo preko Like. Samo je to razlog zašto sam to spomeno. Više nikakav drugi razlog.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Možemo li da vratimo na ekran kartu koju je svedok obeležio. Molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste videli snage Vojske Republike Srpske Krajine uveče 4. ili ujutro 5. avgusta u ili oko područja Polače?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Nisam video. Samo sam video kolone koje su isle... kolone traktora, kamiona, auta. Ljudi su pješke išli. Vojske nigdje nije bilo. Gdje je vojska bila to se narod isto pitao. Nije bilo ni vojske, nije nikoga bilo.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim vas da nam sada predočite dokument koji nosi oznaku 1D04-0043. Za Pretresno veće, ovo je knjiga generala Republike Srpske Krajine, Milisava Sekulića. To je jedan odlomak, počinje na stranici ... izvinjavam se ... 192 i 193 u originalu. Dakle, oznaka 1D44-012 na engleskom jeziku i 1D44-0042 na BHS-u.

prevodioci: Da li mogu svi mikrofoni da se isključe osim svedokovog?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Možemo da počnemo od dna.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ovde general Sekulić izveštava o aktivnostima generala Čeleketića i Nebojše Popovića, komandira Prve lake vrličke brigade 4. avgusta.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Na engleskom mislim da bi to moglo da bude ... prema vrhu na engleskom, molim vas. Na engleskom. O, izvinjavam se, prema dnu na engleskom, oprostite. I to je odeljak koji počinje pod brojem 3 na BHS-u. Ne, oprostite, iznad broja 3. Govori se o generalu Čeleketiću koji je imenovao kapetana Popovića kao komandanta Prve lake vrličke brigade i dalje se nastavlja: "Neprijatelj je artiljerijom neumoljivo tukao teritoriju opštine Vrlika ne znajući šta se događa sa pravca Dinare, kapetan Popović je otiašao napred na liniju odbrane na Dinari i izdao zadatke za odbranu rezervnih položaja. U noći između 4. i 5. avgusta ... "

SUDIJA ORIE: Gospodine ...

TUŽILAC WAESPI: Mislim da je to na BHS-u prethodna stranica, stranica 2.

SUDIJA ORIE: I meni se tako čini, takođe...

ADVOKAT MIŠETIĆ: (*preklapanje govornika*)

SUDIJA ORIE: ... 4. i 5. avgusta. Tako je, moramo da se pomerimo na vrh stranice na BHS-u da vidimo da li ... Ne, izgleda da nije ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Neprijateljska artiljerija da li je ... (*preklapanje govornika*)

SUDIJA ORIE: Neprijateljska artiljerija.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Počeću sa neprijateljskom artiljerijom.

SUDIJA ORIE: Da, jer ste ranije počeli više gore.

ADVOKAT MIŠETIĆ: ... (*preklapanje govornika*)

SUDIJA ORIE: Dobro.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: "Neprijateljska artiljerija neumoljivo je tukla teritoriju opštine Vrlika ne znajući šta se događa sa pravca Dinare. Kapetan Popović otišao je napred na liniju odbrane na Dinari i izdao zadatke za odbranu Dinare i izdao je zadatke za odbranu rezervnih položaja. U toku noći između 4. i 5. avgusta, brigada se izvlači do Polače, Sivog Brda " i piše Z na engleskom i ako pogledamo na BHS-u, časni Sude, to je trebalo da bude Polača. To je greška. "Većina muškaraca samovoljno napušta brigadu i odlazi u svoje domove po svoje porodice. Preostali vojnici povlače se sa opremom prema Kninu, ali zbog nedostatka goriva, oni su napustili vozila i opremu. Popović je stigao u Petrovac sa delom komande, naoružanja i vojne opreme preko Pađena i Srba." Ako sada možemo da se vratimo na onu kartu, to je prethodni dokazni predmet koji je primljen u spis. Dakle, prema knjizi generala Sekulića u kojoj se prepričava izjava kapetana Popovića, uveče 4. i ujutro 5. avgusta on je izvukao Prvu vrličku laku pešadijsku brigadu na Sivo Brdo. A onda je evakuisao opremu, barem deo svoje opreme i osoblja do Knina i do Petrovca. Vi ste bili uveče 4. avgusta tamo u Mirkovićima i videli ste vojнике Vojske Republike Srpske Krajine u i oko Sivog Brda, zar ne?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Mi nismo vidjeli nikoga i nismo stvarno mogli vidjeti nikoga iz Mirkovića jer mi smo mali u dolini u odnosu na Sivo Brdo, znači, ono je više gore, znači nismo vidjeli nikoga i nije mi jasno uopšte zašto vi meni čitate što je napisao neko u nekoj knjizi, jer, ovaj, sve od 1990. godine od kada su počela zbivanja u bivšoj Jugoslaviji, ja još nisam video da je neko istinu napisao. Ne razumjem šta vi meni čitate to. To mi nije jasno, gospodo. Taj je napisao knjigu da je proda. Jer ljepo bi bilo kad bi pisata samo istina, onda da bude istina samo. A ne da se napiše samo da se proda a nema veze, niko ne provjerava da li je to bilo tako ili nije bilo tako.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mirkoviću, knjiga je napisana. Ona opisuje situaciju u blizini vašeg sela, i gospodin Mišetić može o tome da postavlja pitanja. Ako vi kažete, a ja sam tako shvatio da ste vi odgovorili: Ovo nije ono što sam video, ja nisam uveren da je ono što se u knjizi kaže istina, onda molim vas... molim vas da se fokusirate na ono što ste videli, što ste čuli, i ne zamarajte se previše oko toga zašto ljudi pišu stvari koje nisu u skladu sa istinom ili zašto vam gospodin Mišetić postavlja ta pitanja. Molim vas, nastavite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude. Ponudio bih u... samo trenutak, časni Sude.

(Obrana se savetuje)

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, poslednji put kad smo koristili delove ove knjige rekli smo Sudu da ćemo prevesti nekoliko poglavlja preko Prevodilačke službe [Conference and Language Service Section]. To je sada učinjeno. Mi imamo ... Mislim da su tri poglavlja knjige prevedena. Nalaze se ovde. Neki delovi su korišćeni i ranije, ali kako bismo u budućnosti mogli lakše da koristimo, mi bismo ponudili sva tri poglavlja tako ne moramo da uvrštavamo u spis delove knjiga u različitim fazama.

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Očigledno postoji tanka veza sa svedokom, ali nemam prigovor protiv predloga Odbrane.

ADVOKAT MIŠETIĆ: (*preklapanje govornika*)...

SUDIJA ORIE: Hajde da sada ne raspravljamo o težini dokumenta. To možemo da uradimo kasnije. Naravno, moje razmišljanje u ovom trenutku jeste da ćemo uvrstiti u spis, kako izgleda prilično obimnu količinu dokaza, koju naravno nismo videli, ali pošto nema...

ADVOKAT MIŠETIĆ: U stvari, ako mogu to da ispravim. Prošli smo kroz mnoge delove ovog prevoda preko zaštićenog svedoka, ako se Pretresno veće seća, veliki delovi poglavljia nisu prevedeni. To je sada samo sve stavljeno u tri poglavlja.

SUDIJA ORIE: Mislio sam da će dokument u konačnom obliku biti veći, zato što ste vi, takođe, govorili o onome što bismo mogli očekivati u budućnosti?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tačno, ali vratićemo se na to.

SUDIJA ORIE: Gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Sad mi pada na pamet, časni Sude, da je praksa sa ovakvim podnescima koji se direktno uvode u spis bila da se ukaže posebno na one delove ili aspekte podnošenja koji su relevantni, kako bi se mogli usmeriti i Pretresnom veću i stranama, što bi naš posao učinilo mnogo lakšim kada prolazimo kroz obiman materijal. Ne mislim da ...

SUDIJA ORIE: Ne, ono što se dešava gospodine Tieger je prilično iznenađujuće. Gospodin Mišetić predstavio je knjigu preko svedoka, a drugi delovi te knjige su već uvedeni preko drugih svedoka, takođe. Pošto gospodin Waespi sada koristi reči ''direktno uvođenje'', vi sada odmah prebacujete na ono uputstvo Pretresnog veća koje se odnosi na stvarne dokaze, a to su oni dokazi koji se ne uvode preko svedoka, već jednostavno samostalno, i sve je to, očigledno, posledica komentara gospodina Waespija da je veza sa ovim svedokom tanka, i gde je gospodin Mišetić objasnio da postoje veze sa drugim svedocima, takođe.

TUŽILAC TIEGER: Ostavljam to Pretresnom veću, časni Sude i nisam mislio da se fokusiramo na formalnosti. To nije problem, to je samo u kontekstu direktnog usvajanja u dokaze da toizgleda kao način da se pomogne obema stranama i Pretresnom veću da lociraju ono što bi inače moglo da se ispostavi kao preobiman materijal za pregledavanje i način kako kroz njega proći. Ako to nije od pomoći ovde, onda nije važno. Ako izgleda kao koristan pristup većim količinama materijala, ja sam predložio u tu svrhu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni sude...

SUDIJA ORIE: Manje-više sam nesiguran u ovom trenutku, jer nisam to video. Ne znam tačno koliki je ukupan obim materijala. Ne znam od ovoga što nam je sada predstavljeno da li smo se ranije bavili i kroz druge svedoke ili preko ovog svedoka. Ako strane mogu zajedno da pogledaju šta je sada predstavljeno, koja poglavlja, a zatim da daju zajednički opis onoga o čemu je reč u tim poglavljima, ako ne u samo jednom redu, onda možda u dva, tri reda, tako da bismo imali smernice, a u isto vreme to nije isto kao direktno unesen dokaz preko Odbrana o čemu smo ranije razgovarali i dali smernice.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ako mogu da odgovorim. Kao prvo, ovo nije ni izdaleka direktno usvajanja preko Odbrane. Postoje različite tačke koje su zapravo vođene u glavnom ispitivanju od strane Tužilaštva u vezi sa vojnim ciljevima od 4. avgusta, u vezi sa prisustvom trupa na putu, da li je bilo vojske u toj oblasti, i tako dalje. Da li se svedok slaže sa Odbranom nije... kada je reč o dokumentu u unakrsnom ispitivanju, to nije test da se vidi da li je prihvatljen ili da li je dokument koji se uvodi preko Odbrane. Ako mogu samo da dodam jednu stvar. Ništa od poglavlja koja smo ponudili u spis nisu stvari koje nisu bile prethodno ponuđene. Možemo izvući brojeve dokaznih predmeta Odbrane koji su primljeni u spis. Ali ovde je reč samo o poglavljima koji se bave konkretno *Operacijom Oluja*, i sada sve to stavljamo na jedno mesto, umesto da imamo tri strane ovde, pet strana onde, i tako dalje, i sasvim iskreno, to je za dobrobit svih strana da imaju puni kontekst onoga o čemu smo govorili, ali ja ću biti srećan da sednemo sa njima i prođemo kroz to, ali ja ne vidim potrebu da se pregleda svaka stranica knjige da bi se video da li postoji relevantnost.

SUDIJA ORIE: Ja ne govorim o stranici knjige, ali ako vi kažete: to je poglavlje od tri stranice, i tako i tako opisuјete stranicu, tako i tako u poglavlju se opisuje događaj, a zatim da bi to mogle biti smernice za Pretresno veče, takođe, a kasnije da se konsultuje ... da se pogleda ovaj dokaz na fokusiran način. Ako postoji... ukoliko je moj predlog... to nije više od predloga, i ukoliko možete da ga sledite, ja bih to cenio.

TUŽILAC TIEGER: Mislim da je objašnjenje gospodina Mišetića bilo od pomoći. Mislim da zajedno možemo brzo to da rešimo.

SUDIJA ORIE: Hvala vam za vaše napore u tom pogledu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U vezi pitanja o ... ili u stvari, dozvolite mi da vam pre pauze postavim nekoliko pitanja. Da li je istina, gospodine Mirkoviću, da ste na početku svoje izjave svedoka rekli da ste mislili da će vas srpske snage braniti, da ste uveče 4. avgusta rekli da ste ih videli na putevima, a vi ste čuli da su srpske snage, u stvari, napuštale područje iako ste mislili da će vas srpske snage braniti, a kada ste saznali da su se srpske snage evakuisale, odlučili ste da se i vi evakuišete, takođe. Nije li to tačno?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, gospodine, ja nisam vido te snage. Ja sam rekao da sam vido kolone koje su išle. A kada smo krenuli uveče u devet i po, tako nešto otprilike, znači 21.30, znači, onda smo negdje usput... putem... išli smo luksuznim autom, znači, negdje smo sreli neki... prestigli neki vojni kamion. Ništa drugo. Znači, na putu, na relaciji od Polače... od Polače do Knina. Znači, da li jedan, dva, tri, ne mogu da rečem. Više se ne sjećam toga. Jer to mi tada uopšte nije bilo bitno ko ide i kako ide. Važno je bilo samo da se ode odatle iz tog žarišta.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U 9. paragrafu vaše izjave iz 2007. godine rekli ste da kada ste stigli u Srbiju da vas je policija usmerila prema Kosovu. Da li možete da nam opišete šta se dogodilo kada ste stigli u Srbiju i zašto su vas usmerili prema Kosovu, ako znate?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: To ne znam. Samo je policija stajala pored puta... pored puta i pokazivala pravac da idemo tamo. Ja sam kasnije saznao od svojih poznanika koje sam sretao koji su rekli da su upućivati prema Kosovu. I bilo je i porodica koje su i otišle prema Kosovu. A zašto, ne znam. Vjerovatno je tamo bilo više mesta za smjestiti ljude ili tako nešto.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U izjavi kažete da ste skinuli registarske tablice sa automobila da policija ne bi znala odakle dolazite i da ste sišli sa autoputa. Skinuli ste, gospodine, vaše registarske tablice jer ste znali da su srpske vlasti želete da idete na Kosovo. Da li je to tačno?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Već sam vido da oni usmjeravaju... ne daju skretanje sa autoputa. I šta sam uradio? Pošto je moja oznaka bila kninske registracije, ja sam tada došao i prednju oznaku skinuo i tako sam jednostavno bio sišao s puta, nije me kontrolisalo i to je... Ali vjerovatno zahvaljujući možda i tom dobrom čovjeku koji nije mnogo htio da... jer da je htio da toliko pazi, on bi mene ustavio i rekao da produžim. A on nije uradio to. I tako da sam ostao u Beogradu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Šta ste mislili šta bi vam se dogodilo da ste ostavili kninske registarske tablice na automobilu?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne znam. Neko je produžio dalje prema Kosovu, a neko je isto na neki način, ne znam na koji način, ostao negdje u užoj Srbiji.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, ponavljam svoje pitanje: šta ste mislili da bi vam se dogodilo da su registarske tablice ostale na automobilu?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, u tom momentu nisam ništa mislio, zato što sam u Beogradu imao sestruru i onda sam razmišljao o tome da ja svratim kod moje sestre gdje ću moći da se smjestim neko vrijeme dok ne nađem nešto gdje bih mogao da živim sa porodicom. Ništa nisam mislio.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Možemo li da kažemo, gospodine Mirkoviću, da ste mislili da ako zadržite kninske registarske tablice na automobilu da vam srpske vlasti ne bi dozvolile da odete u Beograd do svoje sestre?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ljudima se tako dešavalо. Ja ne znam, ali meni se nije desilo. Znači, ja sam uradio tako i skrenuo sam s puta i svratio kod sestre. Neki su išli prema Kragujevcu, ostali su u Kragujevcu, neki u Kraljevu, neki u

Valjevu, neki u Čačku. A sam Beograd kao Beograd, doklen sam ja došao, znači, stajali su na izlazima sa autoputa i ne dozvoljavajući da se isključi tamo.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, mislim da je ovo dobar trenutak za pauzu, jer ćemo onda da pređemo na drugu temu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, da li nam možete reći koliko će još trajati vaše ispitivanje?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Manje od pola sata, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ostale strane?

ADVOKAT KAY: Nemamo pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Zavisi od pitanja gospodina Mišetića. Trebaće mi verovatno pola sata.

SUDIJA ORIE: U redu. To znači da ćemo najverovatnije završiti za vreme sledeće sednice. Ja mogu da obavestim strane, ne znam da li su razlozi već objavljeni, ali da Tužilaštvo nema drugih svedoka za danas popodne na raspolaganju, i da stvari nisu sigurni ni za sutra, takođe. Da li sam dobro razumeo?

TUŽILAC WAESPI: Da, to je tačno. U stvari, izgleda da svedokinja ima ozbiljnih zdravstvenih problema i da neće ni biti u mogućnosti da svedoči sutra. To je ono što sam čuo.

SUDIJA ORIE: Znači, neizvesnost postaje sve izvesnija - da svedokinja neće biti na raspolaganju. Sada ćemo napraviti pauzu i nastavićemo u 16.15 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, izvolite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, da li je pre *Operacije Oluja* bilo u Maloj Polači raketnih sistema tipa M-77 od 128 milimetara?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ja se u te sisteme ne razumijem. Kad sam bio... kad sam služio Jugoslavensku narodnu armiju, ja sam bio kuvar i ja te sisteme ne poznajem.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste videli nešto što je slično raketnom sistemu, bez obzira da li ste mogli da identifikujete tip?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne razumijem se u ... Putem gdje sam prolazio nisam ništa vido.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Vi ste bili svesni da je u Polači bio hangar u kom su bila dva tenka T-34, zar ne?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam nikad za to čuo da nešto postoji tako na Polači, bilo kakav hangar.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U junu 1995. godine morali ste da vidite kontrolni punkt koji je postavljen u Polači na putu Knin – Split a koji je postavila Vojska Republike Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: U kojem ... Koje godine?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U junu 1995. godine.

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne. To nisam vido uopšte. Nije niko ... Punkt nikakav nije bio na putu na Polači prema Kninu kuda sam prolazio možda svakodnevno ili svaki treći dan. Nisam vido punkta nikakvoga.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Od kada je počeo rat 1991. godine pa sve do *Operacije Oluja* da li ste čuli zvuke raketa koje su iz Polače lansirane prema hrvatskim gradovima, poput Splita?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Iz Polače nisam čuo ništa.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, želeo bih da pokažem neke dokumente svedoku i želeo bih da mu pokažem celu seriju tih dokumenata, a nakon toga bih mu postavio nekoliko pitanja i sve to kako bismo išli što brže.

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi, nemate ništa protiv ovog predloga?

TUŽILAC WAESPI: Ne, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala. Gospodine sekretare, molim vas da nam predočite dokument koji nosi oznaku 1D44-0001.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, pokazaću vam niz dokumenata. Ne morate da se izjašnjavate o njima u ovom trenutku, osim ako mislite da postoji nešto što mislite da treba da bude razjašnjeno. Ali dozvolite mi samo da vam ukažem na nekoliko stvari. Ovo je hrvatski obaveštajni dokument od 7. maja 1995. godine. I prema sredini stranice videćete paragraf gde se kaže: "Na osnovu saradnje sa Kancelarijom za zaštitu ustavnog poretku - Zadar, dobili smo sledeće informacije." I u poslednjoj tački se kaže: "Dva tenka T-34 su odvedena iz depoa u Maloj Polači i viđeni su kako ulaze u selo Vrlika, a zatim su identifikovane koordinate na koti X1262. Podatke smo radi provere i daljnog korišćenja dostavili obaveštajnoj službi ZP Split."

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, želeo bih da ovaj dokument ponudim u spis i da mu se dodeli broj.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, vidim da je deo teksta izbačen. I, naravno, prvo da vidimo šta je izbačeno. Obično Pretresno veće nije ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ja ču vam reći, izbačena je reč Hrvatska, jer je to dokument koji je služba bezbednosti sačinila za nas na ovaj način prema svom Pravilu 54 o privilegijama. Mi nemamo nijedan drugi primerak ovoga.

SUDIJA ORIE: U redu. To je... onda to objašnjava... dozvolite mi samo da ponovo pročitam deo koji ste upravo... Da.

TUŽILAC WAESPI: Ne znam da li sam već rekao, mi nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Želite li da se odmah brojevi dodele?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će postati dokazni predmet Odbrane broj D723.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D723... ja ču to da zapišem, a onda vi postavite pitanja svedoku, i onda ćemo...

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu. Mogu postaviti pitanje jednostavno...

SUDIJA ORIE: Da. Mislim da ste pripremili seriju...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, u redu. Gospodine sekretare, molim da nam se predloži dokument koji nosi oznaku 1D44-0177.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: To je izveštaj, deo izveštaja iz komande Vojne oblasti Split koji je upućen ministru odbrane Šušku. Nemate datum na tome, međutim, iz teksta se vidi da je u najmanju ruku od 7. juna 1995. godine. Radi se o izveštavanju patrole UNCRO-a koja izveštava višu komandu u Kninu da srpske snage ne dozvoljavaju patroliranje u području Vrlike. A onda u drugoj rečenici od kraja se kaže: "U izveštaju se navodi da se sve patrole koje idu iz pravca Knina u pravcu Vrlike zaustavljaju na kontrolnom punktu u Maloj Polaci."

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, zamolio bih da se ovaj dokument uvrsti u spis.

TUŽILAC WAESPI: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će postati dokazni predmet Odbrane broj D724.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, sledeći dokument je 1D44-0179. Ovo je izjava svedoka... ili je trebalo da kažem - izjava od 9. septembra 1995. godine koju

je dao hrvatskom MUP-u Slobodan Despanić, koji je bio komandir čete Vrličke brigade u Vojsci Republike Srpske Krajine. To je dugačak dokument, tako da su samo delovi relevantni za pitanje Polače. Ja ću preskočiti sve do relativnog dela izjave ove osobe. On govori da je početkom 1994. godine u Zagrebu potpisana sporazum prema kojem su teška artiljerija tenkovi, haubice i puške povučene na području sela Polače, odnosno oko 15 kilometara od borbenih linija. Ako idemo dole, na toj istoj stranici na engleskom jeziku, a to je strana 73 na BHS verziji, izvinjavam se, to je strana 70 na BHS verziji. Molim da se vratimo nazad jednu stranicu. Pročitaču početak rečenice. Tu se kaže: "U ovo vreme, na početku 1995. godine komandant korpusa u Vrlici, pukovnik Božo Kostur i potpukovnik Radić stigli su iz Knina na komandno mesto brigade" a zatim ide dalje. Ako možemo da pređemo na sledeći paragraf, molim vas. Ne, mislim, žao mi je, ako bismo mogli da se vratimo na englesku verziju i da ostanemo na toj stranici, a da pređemo na sledeću stranicu na BHS-u. U sredini...

SUDIJA ORIE: Nisam dobio poslednji red na francuskom ili... možda sam propustio ili pomešao... redove, ako možemo da idemo na sledeći paragraf, a šta onda, čini mi se, dva reda dole i dalje na sledeću stranicu na BHS-u. Jasno je da smo prešli na sledeću stranicu na BHS...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: ...i da se vratite na poslednju stranicu na engleskom. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, hvala vam. U sredini tog paragrafa kaže se: "Na području sela Polače, u zaseoku Lazići, raspoređena su dva tenka T-84 i dva transportera. Dva obalska topa kalibra 88 milimetara bila su razmeštene na području sela Civljane i Cetine." Ako bismo mogli da pređemo na sledeću stranicu na engleskom i 74. stranicu na BHS-u, molim vas. U redu. Tu se kaže: "Te noći prespavali smo u kući Momčila Vučkovića gde smo slušali vesti. Dana 5. avgusta 1995. godine, oko 10.00 časova došla je jedna žena iz Vučkovića do nas i rekla da su u toku borbe u samom Kninu. Pošto smo shvatili da smo se našli u bezizlaznoj situaciji i pošto smo čuli poruku predsednika Tuđmana na *Radio Zagreb*, odlučili smo da odbacimo naše oružje u području Polače i krenuli smo noseći belu zastavu sa ciljem da se predamo. Mi smo svi želeli da se predamo, osim Miljkovića Mirka, zvanog Koča, koji nam je pretio da smo izdajnici i pobegao je u obližnju šumu, dok se Vučković Momčilo vratio svojoj kući u Polači, rekavši da će tu da sačeka vojnike HV-a i da će se predati." A zatim na dnu te stranice na engleskom jeziku, i 75. stranice na BHS-u...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U BHS verziji, gospodine, u tom paragrafu koji počinje sa: "Komandant, pukovnik Mraović", a na engleskom počinje u paragrafu kada je došao u komandu Vrličke brigade i u sredini tog paragrafa se kaže: "On se još, takođe, hvalio prikazujući karte i kako ima sve ciljeve za *Oganj* [rakete kalibra 128 mm] direktno ispred nas i da su gotovo svi hrvatski gradovi bili u dometu *Orkana* [samohodni višecevni lanser raketa]. Izvršilac gađanja na Muć i Split bio je Željko Tišma, dok mi imena ostalih članova posade *Orkana* nisu poznata. Područje Muća i Splita gađano je iz područja Polače.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, molim da se ovaj dokument obeleži i uvrsti u spis.

TUŽILAC WAESPI: Mislim da moram da uložim prigovor na ovaj dokument. Nisam ulagao prigovor na prethodne dokumenate, jer oni, za razliku od ovog, nose nekakavu autentičnost budući da su iz vremena o kojem govorimo. Znamo da se gospodin zove Slobodan Despanić, kao što je rekao branilac, ali ne znamo ko je taj gospodin, kome je dao intervjup, znamo da su ga ispitale neke hrvatske vlasti, tako da ne mislim... može se ovaj deo predočiti svedoku i da vidimo šta on kaže, ali dokument kao takav, izjava svedoka, ja ne mislim da bi trebalo da bude primljen u spis.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ne slažem se. Mislim da sam identifikovao gospodina Despanića da je bio komandir čete u Vrličkoj brigadi. Dao sam datum izjave što znači da je izjava iz onog vremena, od 9. septembra 1995. godine. Rekao sam da ga je ispitao hrvatski MUP. To je kako je dokument identifikovan u sistemu elektronske sudnice i to je dokument koji smo dobili iz Hrvatskog državnog arhiva kao i većinu drugih dokumenata u ovom predmetu. Što se tiče autentičnosti ne postoji ništa o dokumentu što je bilo drugačije od drugih dokumenta koji su predočeni i od strane Tužilaštva ili Odbrane u ovom predmetu, i ja tvrdim da nema razloga da se ne uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi, neki od vaših problema izgleda da su rešeni. Dokument je iz tog vremena.

TUŽILAC WAESPI: Da. Ali, to je velika razlika između dokumenta koji je sastavljen i izjave svedoka. Ne znam pod kojim okolnostima ono što je MUP imao u vidu u roku od nedelju dana ili nedelja posle... nakon događaja kada je dobio informacije od ovog gospodina. Ja samo vidim da je ogromna razlika između izjave svedoka. Mi ne vidimo naslovnu stranicu, ne vidimo ko je osoba iz MUP-a koja je bila prisutna kada je izvlačila te informacije. Za mene je velika razlika između ove izjave i normalnog dokumenta.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Mi ćemo predočiti čitav dokument Tužilaštvu. Reći ću, prvo, da je Tužilaštvo, dozvolite mi da kažem, Tužilaštvo je primilo izjave svedoka UNCIVPOL-a i druge izjave svedoka sličnog tipa koje su uzete od strane različitih lica u to vreme, tako da ne vidim da je prigovor čvrsto utemeljen. Drugo, to su sve pitanja koja se, u svakom slučaju, odnose na težinu, a ne prihvatljivost dokumenta.

TUŽILAC WAESPI: Mislim da su svi ovi dokumenti CIVPOL-a išli uz ljude, svedoke koji su mogli da govore o procedurama pod kojima su uzeti ovi dokumenati od svedoka. Radujem se slučaju Odbrane kada ćemo videti zvaničnike MUP-a iz hrvatskih vlasti kako se izjašnjavaju o ovim izjavama svedoka, koje možemo tada da iznesemo.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ja...

SUDIJA ORIE: Pa, da li je u svakom pogledu tačan opis dokumenata koji je Tužilaštvo ponudilo u spis, ostaje još da se vidi. Ako razmišljam o tome, na primer, mislim da su prilozi uz dokazni predmet Tužilaštva broj P320 ... pitanje koje još nije rešeno.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Verujem, časni Sude ...

SUDIJA ORIE: Da li možemo da postupimo na sledeći način: neki od problema mogu biti ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Mogu li samo jednu stvar da kažem, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Skrenuo bih pažnju gospodinu Waespiju na svedokinju 136, verujem da je to bio njen broj, prvi svedok u ovom predmetu. Gospodin Waespi je predložio u spis izjavu svedokinje, jer se tu radilo o prevodiocu, ona je bila prevoditeljka. Gospodin Fllyn, koji nije bio prisutan kada su davane mnoge od ovih izjava svedoka HRAT-a [Human Rights Action Team], ponuđeno je nekoliko takvih izjava preko gospodina Fllyna samo zato što su to dokumenti HRAT-a, iako on nije bio ni prisutan tokom razgovora sa svedocima.

SUDIJA ORIE: Predlažem sledeće u ovom trenutku. Očigledno je jedna od stvari koja smeta gospodinu Waespiju to što on nema ceo dokument, pa predlažem da gospodinu Waespiju pokažete ceo dokument a zatim da možda i s njim porazgovarate da li želite ceo dokument ili samo ove delove da ponudite u spis, i da li ima prigovor, i da vidite u kojoj meri možete da se dogovorite o tom pitanju. Za sada, mislim da ste pročitali samo deo ovog dokumenta koji je relevantan za pitanje koje želite da postavite svedoku.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tako je.

SUDIJA ORIE: To je deo zapisnika. Dakle, u ovom trenutku neću pozvati gospodina sekretara da... da dodeli broj za dokument. Ostavićemo dok ne razgovarate, a zatim još uvek postoji mogućnost da se ponovo ponudi, a ne znamo da li je samo ovaj deo, ili ima još... Gledam vaš izraz lica, gospodine Mišetiću. Moj predlog vas je iznenadio?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ja sam samo zabrinut da bih kasnije mogao to da zaboravim, i to je razlog zašto sam rekao mojoj pomoćnici u slučaju da zaboravim, da se vratim na to pitanje. To je sve.

SUDIJA ORIE: Da, to mogu da zamislim. Još jedan način na koji možemo da se pozбавimo ovim pitanjem, jeste da dodelimo privremeni broj u ovom trenutku. Tako da ćemo to ostaviti označeno za identifikaciju i kasnije ćemo čuti od vas, a onda će barem biti na spisku dokumenata označenih za identifikaciju što je i prednost i mana, jer je još jedan više na spisku.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Shvatam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, dokument koji je predočio sada gospodin Mišetić dobiće broj ...

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D725, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: U redu. I ostaće u tom statusu dok se strane ne dogovore.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala. Časni Sude. U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, pokazao sam vam nekoliko dokumenata. Prvo ste videli belešku o kontrolnom punktu koji je bio postavljen u Polači preko koga UNCRO, navodno, nije mogao proći. Da li vam je ovo osvežilo sećanje o tome da je postojao kontrolni punkt koji je Vojska Republike Srpske Krajine postavila na putu iz pravca Knina prema Vrlici?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Nije me podsjetilo na nikakav punkt jer ga nije bilo. A video sam svakodnevno da su prolazili ... prolazila vozila UNPROFOR-a preko Polače.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Isto tako ste videli dokument u kom se govori o Zagrebačkom sporazumu koji je potpisana 1994. godine kada je traženo da se teško naoružanje povuče iz sela Polača. Vi očigledno znate to selo. Možete li nam reći gde bi se moglo uskladištiti teško naoružanje u selu Polače?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ni 1994., ni 1995. godine ja ne sjećam se uopšte da je bilo neko teško naoružanje. A da li vi možda mislite na Polaču koja ... ima još jedna Polača koja je blizu Benkovca?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Govorim o Polači koja je blizu Sivog Brda.

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Dobro. Znači, ja nisam video teško naoružanje tamo, nikakve tenkove i to što ste vi rekli... rakete i...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A deo teksta gde se govori o gospodinu Željku Tišmi i *Orkanima* iz kojih su bile ispaljivane rakete na Muć i Split sa područja Polače, da li se sećate da ste čuli zvuk raketne vatre iz selu Polače?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne sećam se.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Rekli ste da ste bili mobilisani nekoliko puta. Gde ste bili raspoređeni?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, bio sam... bio sam u Kninu, bio sam u... kako se zove... u Kosovu. Tamo sam bio.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kada govorite o Kosovu, govorite o selu Kosovo koje je blizu Knina?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da, da, to selo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Isto tako smo u toj izjavi videli da gospodin Despanić govorio o tome kako se on predao zajedno sa svojom grupom u Polači 5. avgusta. Vi ste tada već otišli, ali da li ste čuli kasnije od bilo koga o tome da su u

Polači bili prisutni vojnici Vojske Republike Srpske Krajine 5. avgusta i da su se predali Hrvatskoj vojsci otprilike u to vreme?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Nisam čuo ništa. Niti znam ko je Despinić ni da se neko predao. Ne znam o tome ništa. Nisam slušao. Možda je neko to i uradio. Ali, znači, ja sam imao mnogo veće probleme kad sam došao u Srbiju o čemu sam treb'o da se mislim a ne o tome. Znači, važno je bilo ... Mislim, žao mi je svakog čovjeka koji je strad'o, bez razlike da li je taj čovjek Srbin ili Hrvat, ali nisam mogo ... brin'o sam se o svojim problemima, a nisam se mislio tada u to vrijeme ko je, šta je, kako je i šta se dešavalо. Jer moro sam da gledam naprijed da bi mi porodica opstala i da bi preživila.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, da li ste čuli naknadno činjenicu da je bilo vojnika Vojske Republike Srpske Krajine, kao što je bio Miljković Mirko, koji je odbio da se predal i pobegao u obližnju šumu u području Polače?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nisam ... Kažem vam, nisam imao vremena i nisam imao želje ni volje da slušam ko je šta uradio i kako je uradio. Znači, vi kada bi došli negdje, kada bi napustili svoje sve što se steklo vjekovima i kad bi došli tamo gdje nemate ništa, da li bi vi razmišljali o tome da prehranite svoju porodicu ili da razmišljate da li je neko odbio... da li se predao nekome ili nije? Znači, to me nije interesiralo uopšte.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Niste bili prisutni u Polači od 5. avgusta pa nadalje, stoga ne znate da li je bilo vojnika Vojske Republike Srpske Krajine još uvek u području Polače koji su i dalje odbijali da se predaju. Da li je to tačno?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Tako je. Nisam bio tamo. Otiš'o sam 4. avgusta.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A takođe ne znate da li je bilo preostalih vojnika Vojske Republike Srpske Krajine u Mirkovićima od 5. avgusta pa nadalje koji su odbili da se predaju. Nije li to tačno?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, po priči ... po priči ove žene koja je ostala živa, koja je svjedok, Smiljane Mirković, znači, u Mirkovićima je ostala moja pokojna majka, ostala je Smiljana Mirković, ostao je Jovo Mirković, ostao je Petar Ivec ... Petar Mirković i Petrov sin, Milan. Znači, i on je ostao. Znači, to su bili ljudi nenaoružani. Znači, ako vi mislite da su takvi ljudi mogli da se brane il' ne znam šta, onda je to nešto drugo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ja ne govorim o takvim ljudima. Govorim o ljudima kao što je Miljković Mirko, koji su bili borci, a vi ne znate da li su ljudi poput Miljković Mirk-a bili u Mirkovićima nakon 5. avgusta. Nije li to tačno?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ako mi možete pojasniti koji je to Mirko Miljković? Ja bih volio da znam koji je to.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodin Mirko Miljković, rekao sam.

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pročitao sam vam deo iz izjave gde se kaže da je grupa vojnika Vojske Republike Srpske Krajine ostala, od kojih su se neki predali u

Polači, a drugi su odbili da se predaju i otišli su u šumu u području Polače. Moje pitanje za vas ponovo glasi...

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, da li je tačan opis onoga što ste upravo pročitali? Radi se o predaji. Jedna osoba je želela da ostane u šumi i sačeka, a drugi su otišli kući?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne, bio je jedan koji je otišao kući.

SUDIJA ORIE: Da, i jedan koji je ostao u šumi.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Pobegao, izvinite, da, tačno, časni Sude.

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*) ... samo onaj koji je otišao u šumu, iz onoga što sam zapamtio da ste pročitali je rekao da je odbio da se preda, a drugi je rekao: *Ja ću otići kući*. Ništa se ne kaže o tome da li da se predaju ili ne. Želim tačne...

ADVOKAT MIŠETIĆ: To je u redu. Mogu da pročitam ponovo doslovno: "Mi smo svi želeli da se predamo, osim Miljković Mirka, zvanog Koča, koji nam je pretio da smo izdajnici i pobegao je u obližnju šumu ..." Žao mi je, ja sam bio u pravu, časni Sude. To je Mirko Miljković. Drugi čovek je ... dok je drugi bio Vučković Momčilo koji se vratio u svoju kuću u Polači rekavši da će čekati tamo vojниke Hrvatske vojske da bi se predao.

SUDIJA ORIE: Da, drugi nisu hteli da se predaju.

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu.

SUDIJA ORIE: Postojaо je jedan koji je otišao kući i htio je da se preda, a postojaо je samo jedan koji je rekao: ja se neću predati, vi ste izdajnici, ja ću otići u šumu. Tako da nije tačna ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tako je. Imamo jednu osobu koja je rekla da odbija da se preda, jednu osobu koja je rekla da ide kući, ali ne znamo da li se on predao.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Moje pitanje za vas je ponovo, vi nemate saznanja da li su ove dve osobe ili drugi bili u selu Mirkovići i da li su 5. avgusta 1995. godine i nakon toga odbili da se predaju Hrvatskoj vojsci. Da li je to tačno?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Toga čovjeka koga zovete Miljković Mirko, znači, to mi nije uopšte poznat čovjek. Ne znam, on nije sa Polače. A drugi čovjek, Vučković Momčilo, ne znam ... to je jedan stariji čovjek. Mislim da je 1930 i neko godište. Zašto bi on bio u Mirkovićima ako je njegova kuća 600 metara ili ... 600 metara od Mirkovića daleko?

SUDIJA ORIE: Gospodine Mirkoviću, pitanje je jednostavno bilo: da li vi lično imate ikakvih saznanja o osobama poput te dve spomenute osobe? Dakle, da li imate saznanja da je neko nakon što ste vi otišli posle 5. avgusta bio u Mirkovićima? Da li znate za neku takvu osobu?

SVEDOK MIRKOVIĆ: Ne, gospodine. Nisam čuo za to ništa.

SUDIJA ORIE: Oni koji su vam rekli šta se događalo nakon što ste vi otišli, uključujući i ono što se dogodilo sa vašom majkom, da li su vam oni išta rekli o vojnicima Vojske Republike Srpske Krajine koji su bili prisutni ili nisu bili prisutni u Mirkovićima nakon što ste vi otišli? Da li vam je o tome neko ikada išta rekao?

SVEDOK MIRKOVIĆ: Ne, gospodine. Oni su pričali samo o hrvatskim vojnicima koji su došli već 5. avgusta ... koji su došli u Mirkoviće. Mislim da li 5. ili 6. avgusta već su poveli sa sobom Jovu Mirkovića i odvezli su ga do Vrlike, posle toga iz Vrlike u Loru, zatvor u Splitu. A u selu je ostala, znači tada, u tom momentu moja majka, ostala Smiljana Mirković i ost' o Petar Mirković i njegov sin Milan. Znači, za druge ljudi ili bilo kakvu Vojsku Republike Srpske nisam čuo nikada. Znači, to sam objasnio. Ti vojnici hrvatski koji su dolazili prvih dana, oni su govorili, Smiljana je tako ispričala: budite kod kuće, hranite stoku, pojite je da ne krepaju, vrućine su velike bile, neće vas niko dirati, neće vam niko ništa, i tako se to dešavalo nekoliko dana, znači, od 5. avgusta kad su počeli dolaziti. I 12. avgusta se desilo to što se desilo. Sva saznanja, jedina saznanja o svemu tome su ta. Druga saznanja ja nemam.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, skrenuo bih vam pažnju na 8. paragraf vaše izjave iz 2007. godine gde kažete da kada ste došli do Banja Luke da ste videli predstavnike vlasti Krajine koji su se vratili sa pregovora u Ženevi. Da li možete, molim vas, da mi kažete koga ste tačno sreli, ko je još tada bio prisutan, o čemu se razgovaralo i gde se sve to odigralo?

SVEDOK MIRKOVIĆ – OGOVOR: Da vam pričam tačno gdje se desilo, znam da se desilo u Banja Luci, a koji dio Banja Luke, ja to ne znam. Koga sam video od tih predstavnika Republike Srpske Krajine? Vidio sam pokojnog Milana Babića, video sam Lazu Macuru. Rekli su da on se vraćao iz Ženeve. I video sam Iliju Prijića za koga su isto rekli da se vraćao iz Ženeve sa pregovora o razgovorima o prihvatanju *Plana Z-4*, koji se, kako smo mi kao običan narod mogli čuti, nudio Republici Srpskoj Krajini.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li je to bio veliki sastanak sa puno ljudi iz ...

SVEDOK MIRKOVIĆ – OGOVOR: Kako mislite sastanak? Nikakav sastanak nije bio. To su prosto ljudi koji su došli tamo na nekoj poljani, na nekom ... to nije trg bio. Ne znam šta je tamo bilo i kako su se ti ljudi našli tamo. Vjerovatno kad su sreli kolonu, onda su tražili ... jer znam da je ... mislim da je gospodin Macura tražio svoju suprugu, jer ona je bila u koloni vjerovatno. Pitao je da li je neko video njegovu suprugu i ovi ljudi su se čudili šta se desilo. Kaže: "Pa, mi idemo sada da pregovora iz Ženeve i nama je obećato da nema nikavog napadanja, da nema ništa", znači, da normalno treba da se živi i da se pregovara dalje. Znači, ja pričam ono što sam čuo, a to sam čuo svojim ušima, normalno. I te sam ljudi tada video.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li su se te osobe, ti predstavnici vlasti Krajine obratili svim ljudima na tom polju ili je to bilo nešto što ste vi samo čuli kada su ti predstavnici prolazili?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne u prolazu. Tu su ... grupa ljudi. Ja ne znam koliko je bilo, tu je bilo, ne znam, nekoliko hiljada ljudi. Onda je vjerovatno i drugih tih ljudi bilo na drugom mjestu i pričali. Ja sam slučajno sreo te ljude ... slučajno sreo, video sam ih. Ja nisam s njima komunicirao. I neko je iz te grupe pitao: "Šta ćemo mi?" i oni su samo rekli: "Mi ne znamo više šta ćemo". A niko nije uzeo, recimo, mikrofon da se obratio narodu, jer to nije bilo ... ništa nije bilo ... da je dogovoren neki sastanak ili neki miting ili neki skup. Ne. To su jednostavno tako ljudi pričali na tom otvorenom prostoru.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, kada se radi o smrti vaše majke, vi niste hrvatskim vlastima predali nikakav zahtev sve do 2004. godine ili 2005. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Verovatno je tako. Ja sam, kad smo došli u Beograd i tada kada smo se prijavili Crvenom krstu ... prijavili smo se prvo Međunarodnom Crvenom krstu, poslje toga, da li je Crveni krst Jugoslavije ili tako nešto, i ja sam... tamo smo prijavili ko je izašao iz naše familije, ko je došao do Srbije, i rekao sam: "Moja majka je ostala", znači, ostala je tamo kod kuće. A poslje toga, kada sam čuo za smrt moje majke, ja sam prijavio istim tim organizacijama da je moja majka ubijena. Poslje toga ja dugo vremena nisam htio tražiti ... ne nisam htio. Prvo, nisam ni znao kome ni šta. Mislio sam da će vlasti iz Srbije pokrenuti neko pitanje ili da će to neke međunarodne organizacije pokrenuti. Kada sam video da od toga nema ništa, ja sam onda se obratio *Veritasu* u Beogradu, i oni su mi rekli da može da se podnese zahtjev Republici Hrvatskoj za ekshumaciju posmrtnih ostataka moje majke, što smo to uradili znači tada, i do sada ništa nije urađeno. Bar moje saznanje je tako da ništa nije urađeno po tom pitanju.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Potrebno je samo da potvrdim koje godine ste otprilike podneli zahtev. Da li sam u pravu kad kažem da je to bilo 2004. ili 2005. godine? U vašoj izjavi mislim da piše pre dve i po godine – dozvolite mi da to pronađem. U 11. paragrafu vaše izjave iz 2007. godine vi kažete: "Podneo sam zahtev pre otprilike dve i po godine." Budući da ste tu izjavu dali u martu 2007. godine da li možemo da se složimo sam u pravu kada kažem da ste predali zahtev krajem 2004. godine?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Možemo. Sad ne bih tačno mjesec ili datum o tome ... ne mogu da se sjetim, ali to ima tamo u toj organizaciji za nestala i za žrtve rata, za ta lica. Organizacija se zove *Veritas* i tamo imaju podaci kada sam ja podnjeo taj zahtjev.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Jovo i Smiljana Mirković takođe nisu predali nikakvu žalbu hrvatskim vlastima da je vaša majka ubijena. Da li je to tačno, koliko vi znate?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, šta će oni predati, kakvu pritužbu. Niko nije podnosio ništa. Oni su samo komšije i oni su meni kazali šta se... šta se desilo sa mojom majkom. Ništa više.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. S obzirom da je vašu majku sahranio Jovo, da li znate, pre nego što ste predali zahtev krajem 2004. godine, da li su obaveštene hrvatske vlasti o navodnom ubistvu vaše majke?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine, to nije navodno ubojstvo, nego je to ubojstvo. A ja ne znam da li su oni obavješteni o tome.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Kada je reč o vašem zahtevu za ekshumaciju, kome ste ga predali?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: To sam već rekao, *Veritasu* u Beogradu. A oni su predali nekoj organizaciji iz Hrvatske koja je trebala to da prosljedi dalje. I oni su, po riječima ovih predstavnika iz Beograda, kao da nema nikakve informacije o tome, da ništa nisu još u Hrvatskoj uradili po tom slučaju. Kao, još nije došlo na red.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li znate ime organizacije u Hrvatskoj kojoj je to *Veritas* trebalo da prosledi?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne. To ne znam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li ste ikada dobili potvrdu ili pismo potvrde ili bilo kakvu potvrdu od bilo koje institucije u Hrvatskoj kojim se potvrđuje da su oni primili vaš zahtev za ekshumaciju?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ne, nikada nisam dobio ništa.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Da li ste od kancelarije Tužilaštva zatražili da oni vide šta oni mogu da urade da se sproveđe ekshumacija?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Tada kada su oni bili kod mene, kada smo razgovarali, razgovarali smo i o tome. I oni su rekli da će oni normalno ... da će to sada teći dalje. Znači, ja sam mislio kada se to pokrenulo, da će ubrzat se taj proces.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Samo trenutak, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospodine Mirkoviću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT KAY: Nemam pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Kay. Gospodine Mikuličiću, izvolite. Gospodine Mirkoviću, sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Mikuličić koji zastupa gospodina Markača.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIKULIČIĆ

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dobar dan, gospodine Mirkoviću.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Dobar dan, gospodine.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Ja ču vam u ime Obrane generala Markača postaviti nekoliko pitanja.

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Samo izvolite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Zamoliću vas da zbog prevodioca prilikom odgovaranja na moja pitanja učinite jednu manju pauzu, kako bismo im dali vremena da prevedu odgovore na engleski, odnosno francuski jezik.

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Može...

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodine Mirković, molim vas, hoćete mi reći kakove ste vi škole završili?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Završio sam srednju ugostiteljsku školu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: U kojem gradu?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: U Kninu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gdje ste bili zaposleni ako ste bili zaposleni nakon završetka škole?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa radio sam ... Izvjesno vrijeme radio sam na otoku Ugljenu, Turističko-ugostiteljsko preduzeće *Zelena punta*. Radio sam na otoku Hvaru, Turističko preduzeće ... Hotelsko turističko preduzeće Hvar u nekoliko navrata. Poslje toga sam radio u Kninu. Od 1981. godine mislim da sam radio u Kninu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Recite nam točno što ste radili? Kakove poslove?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Radio sam kao konobar.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: A vaša supruga, kakvu je ona školu završila?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, moja supruga završila je gimnaziju.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: A vaša majka?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ona je bila domaćica. Nije završila škole. Osnovno obrazovanje imala je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Rekli ste nam, gospodine Mirković, da ste služili vojni rok u bivšoj Jugoslavenskoj narodnoj armiji i da ste bili kuhar?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: A kakove ste vojne poslove obavljali u Vojsci Republike Srpske Krajine kad ste bili mobilizirani?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Svi su obavljali, bar kod mene je tako bilo, znači, po tom VES-u koji smo bili u Jugoslavenskoj narodnoj armiji, ja sam to radio i u Vojsci Republike Srpske Krajine.

prevodioci: Molimo da svđok ponovi poslednju rečenicu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Jesam li vas dobro razumjeo? Vi ste, također, bili kuhar i u ...

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Za potrebe ...

SUDIJA ORIE: Ne, ne. Samo trenutak. Samo trenutak ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: ...prevoditelja molimo vas da ponovite zadnji ...

SUDIJA ORIE: Molim vas postavite svedoku ponovo poslednje pitanje i zamolite ga da ponovi odgovor.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Moramo ponoviti ono što smo rekli zbog potrebe prevoditelja. Dakle, moje pitanje je bilo: da li sam vas ja dobro razumjeo da ste također obavljali poslove kuhara i prilikom mobilizacije u Vojsku Republike Srpske Krajine?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da, gospodine.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Jeste li dužili kakovo oružje?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Dužio sam oružje.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Možete li nam reći kakovo?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Dužio sam pušku.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gdje se nalazilo vaše oružje nakon što se završio proces mobilizacije?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Moje oružje kada su ... Izvinite, možete li ponoviti to pitanje.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gdje se čuvalo vaše oružje kada vi niste bili mobilizirani?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: U jedinici gdje sam bio raspoređen.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Koja je to bila jedinica i gdje je bilo zapovjedništvo jedinice?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Bilo je u Kninu zapovjedništvo.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Recite nam, gospodine Mirković, u prostoru Polače ... da, evo kolega me je podsjetio da mi niste odgovorili na pitanje koja jedinica je bila vaša jedinica?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ime jedinice se ne mogu sjetiti sada. Jednostavno znam da je vojska bila. Kako jedinica? Ne razumjem.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Tko je bio vaš zapovjednik?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da vam kažem, od toga je prošlo toliko vremena da ja stvarno imena više ne pamtim.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Recite mi, gospodine Mirković, koliko je vojno sposobnih muškaraca stanovalo u području Polače, po vašem znanju?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. To nisam ... kako ... Koliko je živilo ljudi ...

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: ... na Polači. Ne znam tačno. Brojku ne znam.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Možete li nam dati neki približan broj?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, to bih trebao da računam, da, da ... ne znam ... o tome nisam razmišljao ... o tom pitanju, jer došao sam da govorim o drugom nečemu. Nisam razmišljao da trebam razmišljati o tome. Razumjete?

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Jeste li imali nekih prijatelja u blizini vašeg zaseoka i na području Polače?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da, normalno da sam imao prijatelje.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Da li su ti prijatelji isto tako bili mobilizirani kao i vi u Vojsku Republike Srpske Krajine?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, neko je bio mobilisan, neko nije mobilisan. Znači, ko je bio ... neko je bio sposoban a neko nije bio sposoban, neko je izbjegao mobilizaciju i tako.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Da li se sjećate da je 31. sedmog 1995. godine predsjednik Milan Martić proglašio ratno stanje i opću mobilizaciju na području Republike Srpske Krajine?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne sjećam se da je proglašio ratno stanje, zato što je za mene ratno stanje ... rat nam je bio zato što nismo mogli nigdje otić' od svoje kuće. Znači, nismo imali šta da jedemo, da pijemo. Nismo razmišljali da li je on proglašio nešto ili nije. Ja to nisam čuo. Ne znam.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Kakav je bio nacionalni sastav stanovništva u predjelu gdje ste vi stanovali?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Tamo gdje sam stanovaо, znači gdje sam živio u Polači, znači, to je bilo kompletno pravoslavno življe. A u Kninu je bilo 92 posto srpskog življa a osam posto katoličkog življa.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Kada referirate na ove brojke koje ste nam sada rekli, na koji period mislite? Prije započetih neprijateljstava na tom terenu ili nakon što je formirana Republika Srpska Krajina?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Od prije započetog, znači za vrijeme bivše Jugoslavije, dok se nije Jugoslavija raspala. Znači, Knin je imao 90 ... Knin i okolica Knina 92 posto srpskog življa. Ja sam imao takvu informaciju. Možda vi imate neke druge. A Polača je uvjek bila čista pravoslavna. Znači, nije bilo ni katolika, ni muslimana, ni ... ni Jevreja, ni nikoga, u Polači.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato šta se dogodilo sa katoličkim stanovništvom, sa Hrvatima nakon formiranja Republike Srpske Krajine u tom rajonu?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, dobro, slušao sam neke ... da su neki otisli, da su neki ostali. Tako.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Gledajući vašu izjavu iz 2007. godine, to je, dakle, P723. A ovde referiram na paragraf 5 i na paragraf 7 vaše izjave, gdje vi spominjete kako je vaša supruga počela plakati kada je došlo do ratnih događanja i rekla je da će vas ustaše pobiti. A nakon toga u paragrafu 7 također kažete da je vaša majka isto tako rekla da će ... "Ukoliko žele..." da će... "ustaše nek' je ubiju". Moje pitanje, gospodine Mirković, da li je u vašoj obitelji bilo normalno da se Hrvate naziva imenom ustaše?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, gospodine, Hrvate, ne Hrvate nego te vojnike koji su išli tamo. To su zvali *ustaše* a oni su naše vojnike zvali *četnicima*. I to je bilo tako govoreno, i jedna i druga strana.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Međutim, taj pogrdni izraz upotrebljavala je vaša supruga, vaša majka, koja nit' je bila vojnik, nit' se je kretala među vojnicima, koliko sam ja shvatio?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da, rekli su to, da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: U točki 7 vaše izjave iz 2007. godine kažete da niste bili sigurni da li će moći napustiti Krajinu jer ste muškarac. Možete li nam to malo objasniti?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da, mislio sam iz tog razloga. Ne znam sigurno da li će dozvoliti nama muškarcima uopšte da izidemo. O tome sam razmišljao kad sam krenuo od kuće – da li će nama muškarcima dozvoliti da izidemo iz Krajine, pa zato sam zvao majku da majka podje sa ženom i djecom. Ali kad sam ušao u tu kolonu i video da niko nikoga ne kontroliše ništa, video sam da je svemu kraj tada.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Maloprije ste nam rekli, gospodine Mirković, kako niste bili mobilizirani ...

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam rekao da jesam bio povremeno mobiliziran.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Ako mi dozvolite da završim pitanje, bio bih vam jako zahvalan.

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Može.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Ponoviću pitanje ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikulićiću, ukoliko počinjete vaše pitanje tako što citirate svedočenje svedoka a svedok nalazi da je to netačno, u tom slučaju može svedok da vas prekine. Molim vas, nastavite, gospodine Mikulićiću.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: U redu, časni Sude.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Dakle, gospodine Mirković, moje pitanje. Obzirom da ste nam malo prije rekli da u vrijeme početka Operacije Oluja a to je 4. osmi 1995. godine, niste bili mobilizirani, zbog čega ste onda smatrali da vam neće dozvoliti da izadete iz teritorije Republike Srpske Krajine?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Otkud sam znao šta će se u čijoj glavi dešavati? Da li će neko reći: "E, ti si muškarac, ti si vojno sposoban, ti moraš da ostaneš, nema veze jesli li mobilisan ili ne". Znači, ja sam u tome momentu samo razmišljao o tome da spasimo svoje gole živote.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Spomenuli ste u paragrafu 6 da su vam rekli neki prijatelji kako su u sela oko Knina dolazili timovi ljudi koji su tamošnjim stanovnicima govorili da se pakuju i da se evakuišu. Da li su vam rekli koji su to ljudi bili ...

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Nisu rekli...

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: ...koji su dolazili u sela?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Nisu rekli po imenu, nisu rekli... ali neki vjerovatno predstavnici vlasti vjerovatno su bili došli, neke civilne zaštite. Ne znam. Vjerovatno je neko došao i rek'o da se ... da se spremaju i idu ..., da napuštaju domove.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: I onda ste se, prema vašoj izjavi, navečer priključili konvoju preko Knina?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Kakav transport ste vi i vaša familija koristili u tom konvoju?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Imali smo osobno vozilo.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Gdje ste se snabdjevali gorivom za osobni automobil?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Tamo je vrlo teško bilo dolaziti do goriva ali je ... vrlo se pažljivo i trošilo to gorivo. Ne znam kada sam ... imali smo neke bonove svaki mjesec ... ne znam da li je svaki mjesec, ali sada se više toga ne sjećam koliko, 20 litara goriva ... 20 litara benzina da dobijemo. I dobivali smo nešto nafte za obradu zemljišta. Pa sam ja to svoje čuvao da ne bih potrošio odjednom. I to mi je u autu bilo.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Koliko ste kilometra mogli proći sa spremnikom goriva u vašem automobilu?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, došao sam do Banja Luke.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: A nakon toga?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Nakon toga tamo su se nalazile benzinske pumpe. Kod njih je bilo goriva, moglo se sipati.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Ja bih vas zamolio da nam objasnite zašto ste zaključili, a to navodite u točki 8, da više nema povratka u Krajinu kada ste se priključili tom konvoju?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, dok sam video da tolika kolona odlazi, da odlazi narod sav, znači da... da niko ne ustavlja, da niko ne kaže: "Stanite tu pored puta. To nije to. Vi ostajete tu. Mi nećemo otići nigdje" i onda sam video da nema tu ni povratka, ni ostanka tu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Kad ste spomenuli da ste dobivali bonove za gorivo, možete li nam samo ukratko opisati kako je to bilo organizirano? Od koga ste dobivali bonove?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ako smo imali registrovano vozilo, znači, registrovano vozilo, znači, dođeš sa tom saobraćajnom ... sa tim dokazom da je registrovano vozilo i na to vozilo se dobivalo za mjesec dana, mislim, 20 litara goriva. Sad, više ne pamtim to koliko je tačno bilo, da li je bilo manje ili više. Nekada ga bilo ... nekada nije bilo. Ne dobijali, nego kupovali. Znači, taj nam je bon bio otvaranje vrata da bi mogli kupiti ... i to gorivo. Znači, ne dobivali, nego kupovali.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Razumjem. To je bio način, da zapravo vam se omogući kupnja ...

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: ... određene količine goriva?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da, gospodine.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: No, niste mi odgovorili, gospodine Mirković, od koga ste dobili te bonove. Ko je to distribuirao? Koja institucija ili organizacija?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Tamo gdje se registruju vozila, gdje se registruju vozila. Vi znate gdje se registruju vozila. Znači, vozilo se registruje u SUP-u, znači, u miliciji, u policiji. Znači, tamo kod njih dođemo sa saobraćajnom dozvolom i dobijemo jedan bon za 20 litara goriva. To je bilo to.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, Pretresno veće se jednoglasno pita u čemu je poenta? Ili dođite do poente ili predite na sledeću temu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je u Polači postojao depo u kojem se je čuvalo gorivo spremno za evakuaciju stanovništva?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine, tamo nema nikakvog depoa, nikakve benzinske pumpe. Nema ništa. Znači, to nisu nikakve istine. Znači, gdje se moglo čuvati? Gorivo se čuva? I gorivo se čuva na benzinskim stanicama, na benzinskim pumpama.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Spomenuli ste maloprije pregovore u Ženevi i Plan Z4. Je li vam poznato da je vlast Republike Srpske Krajine, konkretno, Milan Martić, taj plan koji je predviđao autonomiju Republike Srpske Krajine unutar Republike Hrvatske, odbacio na način da ga uopće nije želio uzeti u ruke prije pregovora u Ženevi?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi to poznato. Meni je poznato kao jednom običnom građaninu da se govorilo da je taj plan u razmatranju. A nisam ... nisam znao da li je on, jer ja ga nisam vidoio i ne znam ni šta je sadržao. Samo smo, ono, površno nešto čuli – trebalo je ovako, trebalo je onako – ali ja nisam pročitao,

isto kao i ovu knjigu koju je napisao neki general. Nisam je čitao, pa ne mogu o tome da pričam.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Paragraf 11 vaše izjave iz 2007. godine, a riječ je o zahtjevu za ekshumaciju. Vi navodite ovako: da ste čuli od nekih komšija koji su se vratili u selo da su vidjeli civilnu policiju na toj lokaciji. Najprije, gospodine Mirković, malo sam zbumen. Maloprije ste rekli gospodinu Mišetiću kako nitko više ne živi u selu. Ovdje kažete da ste čuli od nekih susjeda koji su se vratili u selo. Da li onda netko živi u selu ili ne živi u selu?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine, rekli smo da ne živi ... niko u Mirkovićima ne živi. A u širom području Polače ima ljudi koji su se vratili, starijih osoba koje su došle prosto da umru tamo.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da nastavim. Dakle, govorite da su vam komšije rekle da su vidjele civilnu policiju na toj lokaciji. Pri tom, pretpostavljam, mislite na lokaciju sela Mirkovići?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da, tačno na lokaciju gdje je ... gdje su pokopati posmrtni ostaci moje majke.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li se možete sjetiti koji su vam ljudi to rekli?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da, zašto ne. Dragoljub Todorović. Znači, on je rekao da su kod njega dolazili policija u civilu i pitali su gdje sam ja živio i zna li on gdje je pokopana moja pokojna majka. I on ih je odveo na lice mjesta i pokazao im je. I taj je gospodin rekao: "Sve se znade. Znade se ko je nju ubio". Kaže: "Nema problema." Ja pričam sada šta je taj čovjek rekao. Ja nisam to čuo svojim ušima.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: To razumjem. Ali ne razumjem tko je to rekao? Dragoljub Todorović...

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Civilni policajac, gospodine, što vam pričam. Znači, taj policajac koji je došao tamo na lice mjesta. On je tražio od Dragoljuba Todorovića da mu pokaže gdje smo mi živili i gdje je sahranjena moja pokojna majka. I on je rek'o: "Sve se znade, ko je nju ubio", kaže "nema problema".

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Nakon što ste čuli to, da li ste se raspitali kod policije o tim saznanjima, obzirom da ste obavešteni kako policija zna ko je počinitelj zločina nad vašom majkom?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: A kod koje policije, gospodine?

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Pretpostavljam da je to bila hrvatska policija u vašem selu?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Hrvatska policija. A koju bih ja policiju mogao da pitam?

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Možda se nismo dobro razumjeli, gospodine Mirković. Moja je dužnost postavljat pitanja, a vi ukoliko znadete odgovor, ja vas ljubazno molim da ga kažete ...

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Da, gospodine, ja nisam bio u situaciji da pitam hrvatsku policiju. Znači, nisam bio u situaciji. Ja nikada nisam bio posle 1995.

godine nisam bio na Polači, u svom selu. I ja nisam došao ovdje uopšte da kažem ... da kažem imenom - neko je ubio ... ja samo znam da je neko ubio moju majku. A ja ne mogu reći ... ja ne želim da grijesim dušu da kažem – ubio je taj i taj ili taj. Ja ne želim nikome reći da je on krivac za to. Ne. Gospodine, ja sam samo došao kazati istinu da je moja majka ubijena. A nisam došao nikoga ni da branim, ni da optužim.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Ja to razumjem i poštujem.

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Hvala.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: S obzirom da ste kontaktirali gospodina Savu Štrpcu u organizaciji *Veritas*, jeste li preko njih, preko te organizacije pokušali saznat do kakovih je istražnih rezultata došla hrvatska policija u vezi ovog događaja?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ja nikada nisam tražio da saznam ko je ubio moju majku. Ja sam samo tražio da mogu dostoјno sahraniti u porodičnu grobnicu ostatke moje majke. Znači, ja nisam tražio: "E, kažite vi meni ko je ubio moju majku, ja bih to htjeo ...", ja ne želim da znam. Ja znam da to nije uradio čovjek, jer to je uradila zvijer. Znači, čovjek koji ide ubiti jednu staricu od 70 godina, to nije čovjek, bez razlike da li je ta starica bila Srpskinja ili Hrvatica. Ja gledam sa te ljudske strane, gospodine.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodine Mirkoviću, nemajte sumnje, svi tako gledamo na situaciju ...

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Hvala.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Posljednje pitanje. Recite nam na koji ste način došli u kontakt sa gospodinom Štrpcem iz organizacije *Veritas*?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Čuo sam za tu organizaciju da postoji i onda sam išao da prijavim taj slučaj u Beogradu. A mislim da su mi tako u tom vremenu isto dolazili iz neke međunarodne organizacije, tako da su uzimali krv od mene i od mojih sestara za DNK. Inače, čuo sam da postoji ta organizacija, i onda sam mislio da idem da pokušam preko njih, jer nisam znao kome da se obratim i šta da radim.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Jeste li poznavali gospodina Štrpcu od ranije, iz perioda kada je bio tajnik Vlade Republike Srpske Krajine?

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ne. Za čovjeka sam čuo. Ovako nekada ga vidim na televiziji ako je... ako se tako priča o nekim stradanjima i traženju nestalih lica ili ubijenih lica.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Hvala vam na odgovorima. Nemam dalnjih pitanja.

SVEDOK MIRKOVIĆ – ODGOVOR: Molim, gospodine.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Mikuličiću. Gospodine Waespi, da li ima potrebe da postavite dodatna pitanja svedoku.?

TUŽILAC WAESPI: Ne, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Ni Pretresno veće nema dodatnih pitanja za vas, gospodine Mirkoviću. Ovim se završava vaše svedočenje pred ovim Sudom. Pretresno veće zna

da se događaji o kojima ste svedočili tiču, kao što ste nam rekli, gubitka vaše majke. Pretresno veće želi da vam se zahvali što ste došli u Hag da svedočite i da odgovorite na sva pitanja koja su vam postavile strane i Pretresno veće. Želimo vam srećan put.

SVEDOK MIRKOVIĆ: Hvala vam što ste me pozvali. Ja vas pozdravljam sve skupa. Doviđenja, sve najbolje.

(*svedok napušta sudnicu*)

SUDIJA ORIE: Pre nego što nastavimo, gospodine Mikuličiću, svedok je odgovorio da nije ... rekao je da se on nikada nije vratio u Polaču i rekao je: "Nikad nisam htio da saznam ko je tačno ubio moju majku." Pokušavam da sagledam ovo pitanje iz jedne humanije pozicije. A to znači da se situacija sagleda opštije, a ne prema onome šta se tačno dogodilo. Onda ste rekli: "Gospodine Mirkoviću, nemajte sumnje, svi tako gledamo na situaciju", to je ono što svi mi pokušavamo da uradimo ovde, da vidimo stvari iz humanističke perspektive. Svedok je napravio razliku između poznavanja činjenicama i više generalnog humanističkog pristupa, a vi ste rekli da se to odnosi na sve nas. Međutim, moram da vas podsetim da Pretresno veće zanima da dobijemo tačne, što konkretnije informacije, tim neću da kažem da nas ne zanima generalno humanistički pristup, međutim, sigurno ne da zamenimo našu želju da dobijemo što više dokaza o činjenicama i sve podatke koji su na raspolaganju. Samo sam htio da ovo kažem za zapisnik.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nisam siguran ... svestan sam toga, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Što se tiče rasporeda, koliko sam shvatio, gospodine Waespi, da nema šanse da svedokinja koja je bila zakazana, ne samo da se neće pojaviti danas, već nema šanse da će se svedokinja pojaviti i sutra?

(...) (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...)

SUDIJA ORIE: To znači da će sledeći svedok doći da svedoči u petak?

TUŽILAC WAESPI: To je tačno. Postojala je jedna opcija da organizujemo videolink do četvrtka popodne i sve strane bi mogle, uključujući i gospodina Monkhousea koji je uložio veliki napor da to organizuje, počevši s radom oko 15.00 časova u četvrtak. Nisam siguran da li nam mnogo pomaže, ali to su dve opcije koje imamo.

SUDIJA ORIE: Međutim, da li postoji šansa da tad i završimo svedočenje putem videolinka, jer ne bi bilo loše iz drugih razloga imati neko dodatno vreme u petak? Ako bismo počeli u 15.00 časova, to bi značilo da bismo imali sednicu efiktivna tri sata. Da li bi to bilo dovoljno za svedočenje tog svedoka preko videolinka? Odnosno, malo više od tri sata.

TUŽILAC WAESPI: Siguran sam da Tužilaštvo neće trebati ... mi smo isplanirali sat i po, ali uveren sam da gospodin Hedaraly, koji će voditi svedoka neće utrošiti više od jednog sata.

SUDIJA ORIE: Da. Onda moje pitanje Odbrani za svedočenje putem videolinka glasi: ukoliko bi Tužilaštvo završilo za jedan sat, da li bi bilo moguće zaključiti da će svedočenje svedoka biti završeno tog istog dana, jer shvatate da imamo velike teškoće ukoliko bismo morali svedokinju da pošaljemo kući, a zatim da je opet vratimo u petak.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, ja razumjem, časni Sude, ja će biti prvi koji će ispitivati ovu svjedokinju u ime Obrane gospodina Markača, i smatram da mi neće biti potrebno više od jednog i pol sata. Pokušaću i to da nekako skratim.

SUDIJA ORIE: Da, tako da bi to bilo dva i po časa. Šta je s ostalim timovima Odbrane?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, što se tiče Odbrane gospodina Gotovine, očigledno moramo da vidimo šta se dešava, ali u ovom trenutku mi ne bismo imali pitanja za svedoka.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kay?

ADVOKAT KAY: Nisam predvideo da će imati pitanja.

SUDIJA ORIE: U redu. Dozvolite mi jedan trenutak da se posavetujem.

(Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Iako će period pripreme biti kratak, čini se da postoji šansa da svjedokinja počne sa svedočenjem oko 15.00 časova u četvrtak, u popodnevnim satima. I to naravno ništa ne menja, jer koliko shvatam, sledeći svedok bi mogao da bude na raspolaganju u petak. Međutim, Odbrana se oštro usprotivila da se sasluša svedočenje tog svedoka. Dakle, gospodine Waespi, koliko vremena bi onda trebalo za sledećeg svedoka za glavno ispitivanje, jer priprema za unakrsno ispitivanje, naravno, je druga stvar u odnosu na glavno ispitivanje?

TUŽILAC WAESPI: To je svedok 98. Prema Pravilu 65ter procena je dva i po sata, međutim, siguran sam da ovo može da bude i kraće.

SUDIJA ORIE: Ne. Mislim, u stvari, da je to upravo ono čemu se Odbrana protivi, jer bi u tom slučaju trebalo da počnu sa unakrsnim ispitivanjem u petak. Ako bi unakrsno ispitivanje počelo sledeće nedelje...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Da, časni Sude, to bi bilo korisno za mene. Časni Sude, ja ne mogu da budem ovde u petak jer to je svedok koga će ja ispitivati.

SUDIJA ORIE: Da, razumem to. Da li bi bilo nekih problema sa timovima Odbrane, ako svedok bude svedočio u glavnom ispitivanju u petak, tako da bismo mogli početi odmah...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude?

SUDIJA ORIE: ...sa unakrsnim ispitivanjem u ponedeljak?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ja ču stvarno imati problem, jer neću biti ovde, a ne želim da čitam njegovo svedočenje sa transkripta da bih se pripremio za unakrsno ispitivanje, a to je ono što bih morao da radim. Sve sam pripremio za tog svedoka da ga ispitujem, kako je planirano u ponedeljak, i razumem da poteškoće koje su se dogodile u poslednje vreme nisu problem Tužilaštva, to se jednostavno desilo. Takve stvari se ponekad dešavaju. Moj prioritet je da se ovaj svedok zadrži do ponedeljka za glavno ispitivanje jer je to svedok koga ču ja ispitivati. Ja sam se pripremio za tog svedoka i stvarno bih radije bio ovde, ali ne mogu jer imam raspravu u petak, i neću biti u Holandiji.

SUDIJA ORIE: Pa, mi ćemo uzeti to u obzir. Hajde da bar iz nekoliko razloga, reprogramiramo svedoka koji će svedočiti preko videolinka u četvrtak u popodnevnim satima, sa očekivanjem da tim Odbrane ne bi utrošio više vremena od četvrtka popodne, na osnovu pretpostavke da ne bismo počeli kasnije od 15.00 časova. Dalje ćemo razmotriti da li bismo mogli početi u petak. Gospodine Waespi, molim vas da mi pomognete. Da li je već tačno isplanirano da svedok, koji bi trebalo da dođe posle onog svedoka koji će svedočiti preko video-konferencije, počne u ponedeljak, ili je on trebalo da svedoči nakon svedoka koji će svedočiti preko video-konferencije? Naravno, uzimajući u obzir to, gospodine Kuzmanoviću, vi ćete razumeti da će Pretresno veče morati da razmotri vaše odsustvo, jer ako je svedok bio zakazan iza svedoka koji svedoči preko videolinka onda je to, naravno, drugačija situacija u odnosu na tačan i jasna plan da taj svedok neće započeti glavno ispitivanje ove nedelje.

TUŽILAC WAESPI: Da, mislim da bih ga stavio u kategoriju da je čvrsto zakazan za ponedeljak.

SUDIJA ORIE: Da, to je bar tada...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, cenim što smo dobili raspored od gospodina Waespija i to je ono što je pokazano. Časni Sude, samo toliko da znate da moram da budem u svojoj državi, jer sam to već dva puta odlagao, i ne mogu da odložim treći put, tako da idem sutra, i vratiću se u ponedeljak, tako da...

SUDIJA ORIE: Tamo ćete služiti pravdi u drugom svojstvu, gospodine Kuzmanoviću. U redu. To je jedna stvar. To je za četvrtak. A što se tiče sutrašnjeg dana, želeo bih da prođem sa stranama kroz spisak sa dokumentima označenim za identifikaciju, a koliko vremena će nam biti potrebno - zavisi od svih nas. Nemamo ništa više na programu u sredu u popodnevnim satima osim možda neke druge administrativne stvari. S obzirom da nam je ostalo nešto vremena, ja bih u ovom trenutku dao jednu usmenu odluku pre nego što završimo za danas. Ovo je odluka o prijemu u spis dokaznog predmeta Tužilaštva P320, označenog za identifikaciju. Dana 29. maja ove godine, na stranici transkripta 3.933, Pretresno veče je uvrstilo u spis izveštaj Ujedinjenih nacija, kao dokazni predmet Tužilaštva P318. Istog dana, u transkriptu na stranici 3.997 Tužilaštvo je ponudilo pod pečatom u spis anekse izveštaju, koji su bili označeni za identifikaciju, kao P320, na osnovu toga što je jednostavno ponovilo informacije iz treće ruke koju Odbrana nije mogla da ospori.

Bojim se da sam propustio jedan red. Počeću ponovo da čitam tamo gde sam rekao da je Pretresno veće primilo u spis izveštaj Ujedinjenih nacija i dokazni predmet Tužilaštva P318. Istog dana, u transkript strana 3997, Tužilaštvo je ponudilo u dokaze anekse izveštaju pod pečatom, koji su bili označeni za identifikaciju kao P320. I to je mesto gde sam napravio grešku. Naime, 11. juna 2008. godine, Odbrana se usprotivila prijemu dokaznog predmeta Tužilaštva P320, na osnovu toga što je jednostavno ponovljena informacija iz treće ruke, koju Odbrana nije bila u poziciji da ospori. Tužilaštvo je odgovorio da bi argumenti Odbrane trebalo da se odnose na težinu, a ne na prihvatljivost dokumenta. Prigovor Odbrana i odgovor Tužilaštva mogu se pronaći na stranicama transkripta od 4.830 do 4.833. Prema Pravilu 89 (C), Pretresno veće može uvrstiti u spis bilo koje dokazne predmete koji pokazuju da su relevantni i imaju dokaznu vrednost. Dokazni predmet Tužilaštva P320 sadrži izveštaj o jednom incidentu, nekoliko izjava sa tačnim izvorima koje je uzelo osoblje Ujedinjenih nacija, i nekoliko fotografija. Izjave nisu bile uzete za potrebe postupka pred ovim Sudom, i zato ne spadaju u delokrug Pravila 92bis. Dokumenti su iz tog vremena, odnose se na izveštaje o incidentima koji su se dogodili u bivšem Sektoru Jug Ujedinjenih nacija tokom ili nakon *Operacije Oluja*, relevantni su i imaju dokaznu vrednost za optužbe iz optužnice. Osim toga, oni pojašnjavaju koji su izvori u izveštaju Ujedinjenih nacija koji su uvršteni u spis kao dokazni predmet Tužilaštva P318, i na taj način poboljšavaju sposobnost Pretresnog veća da pravilno proceni težinu koju treba dati tom izveštaju. Pretresno veće stoga uvrštava u spis dokazni predmet Tužilaštva P320 pod pečatom. Pretresno veće će uzeti u obzir argumente koje je pokrenula Odbrana kada na kraju bude procenjivalo težinu koja će se pripisati dokaznom predmetu Tužilaštva P320. Ovim zaključujem odluku Pretresnog veća o uvrštavanju u spis dokaznog predmeta Tužilaštva P320. Zatim, mislim, da nam još uvek nedostaje odluka o uvrštavanju u spis dokaznih predmeta Odbrane D723 i D724 koje ste danas popodne vi ponudili, gospodine Mišetiću. Nije bilo prigovora protiv ova dva dokumenta. Dakle, dokazni predmeti Odbrane D723 i D724 su primljeni u spis. Završavamo i nastavljamo sutra, u sredu, 27. avgusta u 14.15 časova u istoj sudnici.

Sednica je završena u 17.55 h
Nastavlja se u sredu, 27. avgusta 2008. godine u 14.15 h.

